

bb 37. /híregyzék ...folytm/um

21. orosz lányi fuvószenekarok
22. véstői régészeti tárlat
23. jereváni tárlat
24. agromasexpo
25. butoripari kiállítás
26. buszvezetők vetélkedője
27. gázmérgezés
28. motorkerékpárbaesetek
29. villanyoszlopnak ütközött
30. áramlítás
31. vízbefulladt
32. betlej sándor
33. budapesti nagytakarítás
34. víz helyzet a fővárosban
35. huszonötödik színház baranyában
36. zobák-akna
37. híregyzék

--

- 22 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor
szerkesztette: szőke sándor

18.20/um

8/25

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 10.

bb 1. több mint huszféle kötelező szűrővizsgálat - a jelenlegi rendszer továbbfejlesztését tervezik

1 vt/gg-ju zs -cz

1973. szeptember 10.

a szűrővizsgálatok világszerte kezdenek előtérbe kerülni. a hazánkban kialakult rendszerről, a tapasztalatokról, a szűrővizsgálatokkal kapcsolatos további tervekről tájékoztatták az mti munkatársát az egészségügyi minisztériumban.

- hazánkban jelenleg több mint 20-féle közeledőben előírt szűrővizsgálat van. a legutóbbi esztendőben több mint huszmillió alkalommal jelentek meg szűrésen a lakosság soraiból. tömegében legnagyobb az ernyőkép-/tüdő/szűrés. tavaly 7,5 millió esetben végeztek ilyet. ez azt jelenti, hogy az érintett lakosság mintegy 98 százaléka jelent meg szűrővizsgálaton, ami világviszonylatban is kiemelkedő. az eredmény meg ennél is jobb lehetne, ha a jövőben bővítenék az ezzel foglalkozó egészségügyi hálózatot és a hozzá szükséges felszereléseket, elsősorban a fővárosban. 1972-ben 1,800.000 esetben került sor szűrővizsgálatra a kórházakba felvett betegeknél. rájuk vonatkozólag egyébként ezt miniszteri utasítás írja elő. ötszáz ezer véradót is megvizsgáltak szűrés keretében.

rendkívül nagy jelentőségű a terhes és csecsemőgondozás nyomán végzett szűrés. terhesgondozásnál 1,250.000, a csecsemőgondozáshoz kapcsolódóan pedig 1,800.000 alkalommal jelentek meg szűrővizsgálaton.

/ folyt. köv. /

P.
124

- 1 -

bb 1. / több mint huszféle... 1. folyt./-ju

az onkológiai szűrés jelenleg nem kötelező. sajnos, ez visszatükröződik a megjelenési arányban, mert az érintetteknek csupán mintegy 25-30 százaléka jelentkezik ilyen jellegű vizsgálatra / elsősorban nőkről van szó/. Önmagával és családjával szemben is rendkívül nagy felelősséget visel, aki elmulasztja ezt a szűrést, hiszen sok esetben az idejében felfedezett elváltozás, amely később elfajulhat, felismerhető és gyógyítható lenne, megakadályozható volna a rák kifejlődése.

elmondották még hogy az egészségügyi minisztérium azt tervezi: felülvizsgálja a jelenlegi tömeges szűrési rendszert. ezt követően javaslatot készítenek arra, hogy térben és időben egy helyre, de legalábbis minél kevesebb helyre és alkalomra szűkítsék le a vizsgálatokat, s azokról olyan igazolást adjanak a betegeknek, amelynek felmutatása esetén, - ha más célra szükséges orvosi vizsgálat igénye merül fel, - ne végezzenek nála ismételten, feleslegesen olyan vizsgálatot, amelyen már átesett.

- perspektívában az a célunk, hogy a lakosságot - függetlenül attól, van-e panasza, vagy nincs - időnként rendszeres szűrővizsgálatnak vessük alá. ilyen kísérletek már folynak. a cél annak megállapítása, hogy milyen betegségeknel lehet eredményesen alkalmazni a szűrővizsgálatot, s az milyen munkaerő- és munkaidő igényes az alapellátásban, a járóbeteg szakellátásban és a kórházban. az új elgondolás megvalósítása a nyolcvanas évek végére várható.

ez év novemberében bukarestben a szocialista országok képviselőinek részvételével nemzetközi tanácskozást tartanak a tömeges szűrővizsgálatok helyzetéről és jövőjéről. /mti/

-.-

bb 2. gazdag őszi program a tit természettudományi stúdiójában

1 nn/gg-ju -cz

1973. szeptember 10.

új előadásorozatok, tanfolyamok, bemutatók jelzik, hogy megkezdődött az őszi évad a tit természettudományi stúdiójában. a medicina kiadó panoráma szerkesztőségével közösen szeptember 13-a és 21-e között panoráma-napokat tartanak.
/ folyt. köv./

- 2 -

sz

bb 2. / gazdag ősziprogram... 1. folyt./-ju

ennek keretében dr. bács gyula, jugoszláv, bolgár, lengyel utikönyvek szerzője tart élménybeszámolót és műveit dedikálja. szépséges párizs címmel dr. pálfy józsef főszerkesztő franciaországi uti élményeiről ad elő. itáliáról, svájcra és velencéről tart ismertetést dr. faith tiber, a skandináv utikönyvek társszerzője és a leningrád utikönyv szerzője csáth istván pedig észak nagy velencéje címmel idézi fel utazásainak emlékét.

jónéhány előadás szól az utazások, a turizmus híveinek. egy sorozat az alpesek világába invitálja az érdeklődőket, egy másik pedig utazás kamerával címmel többek között japánba, lengyelországba vezet el a hallgatókat. dr. molnár gábor író az én kedves amazóniám címmel tart több részes utibeszámolót.

október elsejétől kezdődik a csillagászati hét az élet kutatása a világegyetemben című előadással. a vegytan kedvelői számára indulnak a kísérleti kémiai estek, amelyek gyakorlati bemutatókkal hozzák közelebb a hallgatókhoz a tudomány felfedezéseit, ujdonságait. egy másik sorozatban - címe tanuljunk kísérletezve biológiát - többek között a táplálkozás és anyagcsere kapcsolatát, az anyagforgalmi szervrendszereket ismertetik.

„tanuljunk kísérletezve fizikát,„ címmel az elte általános fizikai tanszéke oktatóinak irányításával kezdődik sorozat, amely a fizika tudományába vezet el a hallgatókat, kísérleti bemutatók segítségével. itt olyan témák kerülnek terítékre, mint munkateljesítmény, az energia fogalma a mechanikában, merev testek egyensúlya, áramló folyadékok és gázok stb.

ismét megkezdte tevékenységét a tit budapesti központi akvarista szakköre, a növénykedvelő és a gombászati szak-
kör. a tudományos-fantasztikus klub műsorán szeptember 13-án, előadások és filmvetítések szerepelnek. azok a fiataloknak, akik már most megkezdik az előkészületeket az egyetemi felvételi vizsgákra, sorozat indul az orvosi biológia fejezeteiből, állat-élettanból, a fehérjék kémiájából. két részből álló sorozat foglalkozik az elektronikus számítógépekkel.
/ folyt. köv./

- 3 -

sz

bb 2. / gazdag őszi program ... 2. folyt./-ju

olyan fizikai dolgozók számára, akik külföldi munkát vállalnak, félintenzív nyelvtanfolyamokat indít a tit-studió. a négy hónapig tartó, heti nyolc órás előadásorozaton a németre és az oroszra oktatják a jelentkezőket, és biztosítják az elemi beszédkészség elsajátítását. hasonló tanfolyam indul német, orosz és angol nyelven azok számára, akik külföldre utaznak. /mti/

--

bb 3. sikkasztó szállítók

1 bc/tm-ju zs -cz

1973. szeptember 10.

a vasért egyik budapesti telepéről baranya megyei üzletekbe árukat szállított a belkereskedelmi szállítási vállalat két dolgozója: a 29 éves szántai miklós, tököli lakos és a 25 éves dudás ferenc, budapesti lakos. a szállítást közösen vették át, és szántai mint gépkocsivezető segített a lerakásban. tévedés folytán - mint ez a lerakás után kiderült - 30 barkács-satut nem adtak le, ezeket visszahozták budapestre, s az öltöző-szekrényükbe tették. másnap elosztották őket: 19-et szántai, 11-et dudás vitt magával. a szállításból kimaradt tételre fény derült, majd a házkutatás alkalmával 19 satut lefoglaltak, egyet pedig dudás visszaadott.

a fővárosi bíróság szántai miklóst 8 hónapi szabadságvesztésre, dudás ferencet pedig 6 hónapi szabadságvesztésre és 2.000 forint pénzbüntetésre ítélte jogerősen. /mti/

--

bb 4. erdei pihenőpark a szeged-baja ut mentén

vid/ká-ju -cz

1973. szeptember 10.

a délmagyarországi erdő- és fafeldolgozó gazdaság erdei pihenőparkot épített csongrád megye egyik legszebb vidékén, a szeged-bajai ut átszathalmi elágazásánál. az erdei tisztáson padokat állítottak fel, szalonnasütő helyeket képeztek ki. a pihenő-park különösen arra alkalmas, hogy a diákcsoportok kellemesen töltsék el szabadidejüket. /mti/

--

- 4 -

bb 5. termést érlel a 300 éves szelidgesztenye

vid/ká-ju -cz

1973. szeptember 10.

zalaegerszeg erzsébethegyi városrészen egy gesztenyefa matuzsálem diszlik. az erdészek szerint a fát 300 évvel ezelőtt ültethették. törzsének kerülete 7-8 méter, hatalmas koronája alatt egy kisebb falu lakossága is elférne. a védett szelidgesztenyefa villámcsapást szenvedett ugyan, de a sérülést kiheverte és most gazdag termést érlel. /mti/

--

bb 6. ,, divatos,, ébresztő órák - élénk színek, új formák, 60 féle típus

vid/ká-ju -cz

1973. szeptember 10.

a dunaujvárosi mom-ban, a hazai ébresztőóra gyártás központjában, naponta átlag háromezer óra kerül le a szalagokról. a megrendelők hatvanféle típus között válogathatnak. a formákat az óradivat szerint változtatják. jelenleg a sokszögletű óraház a keresett, s előtérbe került az élénk színű festett fok. a modern formájú ébresztő órákon kívül gyártják az antik, kétcsengős ébresztőórákat is, jórészt angol exportra.

az év első nyolc hónapjában a dunaujvárosi óragyár dolgozói időarányosan teljesítették tervüket: összesen 540.000 ébresztő-, percjelző-, sakk-, illetve mosógép órát szereltek össze. /mti/

--

bb 7. küszöbön : ujlipótváros rekstrukciója - távlati tervek angyalföldön és pestlőrincen

1 -don/gg-ju szö -cz

1973. szeptember 10.

ebben az esztendőben mintegy 5000 lakás elhelyezésére alkalmas terület városrendezési tervét készíti el a budapesti városépítési tervező vállalat. a buváti célja, hogy az új otthonok terveit a kapcsolódó beruházások terveivel együtt készítse el, amelyek megvalósítására az építkezések során is fokozott gondot kell fordítani. / folyt. köv./

- 5 -

bb 7. / küszöbön... 1. folyt./-ju

a vállalat a már formálódó új lakónegyedek és városközpontok építési ütemének meggyorsítására irodákat hoz létre. a különböző szakemberekből álló csoportok feladata lesz a folyamatos tervszolgáltatás, a tervek időben történő elkészítése. ilyen irodákat szerveznek a xvi., a xvii. és a xx. kerületi városközpont, valamint a józsefvárosi rekonstrukció és a belvárosi üzletközpont további, - a következő esztendőben megvalósításra váró - kiviteli terveinek elkészítésére.

a buváti városrendezési terve alapján kezdődött meg a kőbányai ufhegyi uti lakótelep építése. küszöbön álló ujlipótváros rekonstrukciója: a pozsonyi uttól az árpád hidig terjedő szakaszra a terv már elkészült. a buváti a programjában szerepel a csatárkó uti és a törökvész uti lakótelepnek, valamint a viziváros rekonstrukciónak megtervezése is.

a vállalat már hozzálátott az ötödik ötéves tervidőszakban épülő lakások terveinek elkészítéséhez. a városrészek település-adottságait szem előtt tartva pestlőrincen mintegy 7000, angyalföldön a béke ut mentén 4.5 ezer új otthon tető alá hozatalára van lehetőség. budapest agglomerációs övezetébe tartozó községek közül a buváti készíti el budakeszi, érd és szigetszentmiklós városrendezési tervét. /mti/

bb 8. a szocialista erkölcs normáit a családi kapcsolatokban is érvényesíteni kell. új irányelvek a polgári jogalkalmazáshoz

i tf/pá-ju -cz

1973. szeptember 10 .

tóth ferenc, az mti igazságügyi tudósítója írja:

magas szintű jogszabály - az elnöki tanács által nemrégiben hozott határozat - rögzíti a jogalkalmazás jogpolitikai irányelveit. a jogélet valamennyi területére általános érvénnyel rendelkezik az új jogszabály a szocialista törvényesség érvényesítéséről, a formális és szubjektív jogértelmezés és jogalkalmazás elleni következetes fellépésről. előírja, hogy az állampolgárokat a jogszabályok tiszteletére, a szocialista együttélési szabályok, az állami és munkafegyelem megtartására kell nevelni, elő kell segíteni a társadalmi, a csoport- és az egyéni érdekek összehangolását.
/ folyt. köv./

- 6 -

b 8. / a szocialista erkölcs... 1. folyt./-ju

a társadalmi tulajdon védelme, a fellépés a spekuláció, az elődiség ellen ugyanugy elvként kapott jogszabályi megfogalmazást, mint az, hogy az ügyintézésnek hatékonynak, gyorsnak kell lennie, s figyelemmel kell kísérnie a jogszabályok érvényesülését, társadalmi hatásait.

az igazságügyi minisztérium illetékeseinek tájékoztatása szerint az utóbbi időben a polgári perek száma körülbelül évi 200 ezer és a peren kívüli ügyek / hagyaték eljáráások, végrehajtási ügyek, stb./ száma is körülbelül 150 ezer - ezért sok embert közvetlenül / közvetve viszont: minden állampolgárt/ érintenek a polgári jogalkalmazás jogpolitikai elvei.

az új irányelvek szerint a polgári jogi ügyekben, családjogi vitákban és a munkajogi, illetve a szövetkezeti tagsági viszonytal kapcsolatos jogvitákban a jogalkalmazó szerveknek érvényesíteniük kell társadalmi és gazdasági fejlődésünk fokozottabb követelményeit. döntéseikkel e szervek segítsék elő társadalmi és gazdasági életünk fejlődését. arról is rendelkezik a jogszabály, hogy fordítsanak figyelmet a gazdálkodó szervezetek jogi kapcsolatainak tisztaságára. lépjenek fel a tisztességtelen haszonszerzés és a gazdasági fölényvel való visszaélés ellen. a szerződésekkel kapcsolatos jogvitákban jutassák érvényre a népgazdasági érdeket. fordítsanak gondot arra, hogy a szocialista gazdálkodó szervezetek megtartsák az állami és a szerződési fegyelmet. szerződészegés, minőségromlás, mások jogainak megsértése, jó hírű névnek csorbítása, károkozás, jogellenes tevékenységgel történő jövedelemszerzés esetén következetesen alkalmazzák a polgári jog szankcióját. indokolt esetben kezdeményezzék a jogsértésért felelős személyek felelősségre vonását.

az állampolgárok jogainak és törvényes érdekeinek érvényt kell szerezni. abban az esetben, ha a társadalmi érdek érvényesítése végett szükséges a csoport-, illetve az egyéni érdekek korlátozása, a jogalkalmazó szerveknek törekedniük kell a törvényes rendelkezések keretei között az okozott hátrány kiegyenlítésére. az elnöki tanács határozata előírja, hogy részesítsék messzemenő védelemben az állampolgárok személyi és vagoni jogait, törvényes érdekeit. találmányi, szerzői, ujtási ügyekben gondoskodjanak arról, hogy az állampolgárok megkapják alkotó munkájuk ellenértékét. kártérítési, valamint kisajátítási és egyéb kártalanítási ügyekben biztosítani kell, hogy - a törvényes keretek között - az állampolgárok tényleges kára megtérüljön. az eddiginél hatékonyabb védelemben kell részesíteni a fogyasztók érdekeit. a jogalkalmazás eszközeivel is elő kell segíteni a közszükséglet kőszerű és megfelelő minőségű kielégítését.
/ folyt. köv./

- 7 -

bb 8. / a szocialista erkölcs ... 2. folyt./-ju

a munkajogi és a szövetkezeti tagsági viszonytal kapcsolatos jogvitákban eljáró jogalkalmazó szervek jogszabályban rögzített feladata, hogy biztosítsák a vállalati és a szövetkezeti dolgozók jogainak érvényesülését, segítsék elő a szükséges egészségvédelmi és biztonsági feltételek megteremtését. Ügyeljenek arra, hogy a jogok érvényesítése a kötelezettségek teljesítésével szoros egységben történjen.

a jogalkalmazásnak hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az állampolgárok kapcsolataiban egyre jobban érvényesüljenek a szocialista erkölcs követelményei. Különösen a társadalom széles körét érintő családjogi bíráskodás színvonalának emelésével kell fokozni az ítélkezés tudatformáló hatását. a bírói gyakorlatban érvényesíteni kell a családi kapcsolatokra vonatkozó szocialista erkölcsi normákat, a döntések védjék és szilárdítsák a házasság és a család intézményét. jogos elvárás az is, hogy az állampolgárokat fokozottabb felelősségtudatra, a család és a társadalom iránti kötelezettségek teljesítésére neveljék. a polgári jogalkalmazásnak végül az is irányelve lett: az ítélkezés hasson oda, hogy a családi élet segítse a gyermekek testi, szellemi és erkölcsi fejlődését, szocialista emberré válását. /mti/

--

- 8 -

bb. 9. földalatti gáztároló pusztadericsen

vid/ká/rj -cz

1973. szeptember 10.

zala megyében sok községben és a városokban földgázzal fűtik a lakásokat. jelenleg nincs gázellátási gond, a téli csúcspozasztási időben azonban nem mindig kielégítő a gázellátás, az egyenletlenségek megszüntetésére, s a biztonságos gázszolgáltatásra pusztaderics község határában, egy kimerült gázlelőhely tárolójában, földalatti gáztárolót alakítanak ki. több millió köbméter földgázt tudnak itt tartalékolni, s a csúcspozasztáskor bekapcsolni a fogyasztói vezetékrendszerbe. /mti/

--

bb. 10. megkérdezik az autósokat - közvéleménykutatás a közlekedés gyorsítására komárom megyében

vid/ká/rj -cz

1973. szeptember 10.

nagyszabású felmérést indított el a napokban a komárom megyei balesetelhárítási tanács. több mint hatezer gépkocsivezetőnek postáznak rövid levelet, amelyben arra kéri a hivatásos gépjárművezetőket és a magánkocsik tulajdonosait, hogy segítsenek a forgalomszabályozásban. írják meg hol találkoznak ellentmondó kresz-táblákkal, burkolati jelekkel, hol rosszak az utak, milyen utszakaszon, csomóponton nehéz, veszélyes a közlekedés, általában véleményük szerint mi nehezíti, zavarja a biztonságos közlekedést. megvalósítható javaslatok alapján az egész megyére kiterjedő intézkedési tervet készítenek a közúti forgalom gyorsítására, szabályozására. /mti/

--

bb. 11. csaknem 26 millió forintot kaptak a szakmunkásképzési alapból a szövetkezetek

1/ol/mmé/rj -cz

1973. szeptember 10.

az idén első ízben szétosztott szakmunkásképzési alapból az okisz a munkaügyi-, a könnyűipari- és a belkereskedelmi minisztériumtól összesen 25 millió 709 ezer forintot kapott. az összeget az okisz a tanulólétszámhoz mérten, szakmákra bontva utalta át az idén a kizsöv-öknek, amelyek a pénzt még tovább osztják. a cél az, hogy könnyítsék a tanmühelyek korszerűsítésének, létrehozásának gondjait. szó van arról, hogy esetleg több szövetkezet közösen teremti meg a tanulóképzés tárgyi feltételeit.

/folyt.köv./

7.47 rj

- 9 -

bb. 11. / csaknem 26 millió... 1. folyt./rj

egyébként az alap jövő évi számításához jórészt már márciusban felmérték a tanulók létszámát, a következő adatszolgáltatási időszak e hó közepe lesz. az iskolák felkeresik majd a szövetkezeteket az adatok egyeztetésére. nem terjed ki az adatgyűjtés azokra az első és másodéves tanulókra, akiket iskolai tanműhelyekben részesítenek alapképzésben, s azokra sem, akik a felmérés időszakában kiegészítő gyakorlati oktatásban részesülnek.

az alapból juttatott összeg felhasználására a munkaügyi miniszter által kiadott irányelveket az okisz értesítője legutóbbi, 29. számában közölte, hogy azt tanulmányozhassák az érintettek. /mt1/

--

bb. 12. apró antal vezetésével országgyűlési küldöttség utazott az ndk-ba

t/bc/gk/rj hgy

1973. szeptember 10.

a német demokratikus köztársaság népi kamarájának meghívására hétfőn országgyűlési küldöttség utazott apró antalnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, az országgyűlés elnökének vezetésével hivatalos, baráti látogatásra az ndk-ba.

a küldöttség tagjai: kovács antal, az mszmp vas megyei bizottságának első titkára, az országgyűlés honvédelmi bizottságának tagja, dr. radnóti istván, a veszprém megyei tanács elnöke, az országgyűlés építési és közlekedési bizottságának tagja, dr. kaposvári julia orvos, az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának tagja, marton jános, a rábatext textilipari vállalat igazgatója, az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának tagja, mocsári sándor, a hajduszováti lenin termelőszövetkezet elnöke, reményi vilmos munkásor zászlóaljparancsnok, országgyűlési képviselők és dr. rosta lászló, az országgyűlés irodájának főosztályvezetője, a küldöttség titkára.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, az országgyűlés tisztikarának több tagja és hollai imre külügyminiszter-helyettes bucsuztatta. jelen volt a bucsuztatásnál siegfried balon, a német demokratikus köztársaság fő budapesti ideiglenes ügyvivője. /mt1/

--

9.25 rj

- 10 -

bb. 13. halálos balesetek

fk/rj hgy

1973. szeptember 10.

a hétfőn kapott tájékoztatás szerint szombaton és vasárnap az országban 95 közúti baleset történt, 8 ember meghalt, hatan életveszélyesen, 33-an súlyosan és 48-an könnyebben sérültek meg.

x x x

baranya megyében magyaregregy és kárász között vokó jános 22 éves gépszerelő, köblényi lakos motorkerékpárját ittasan, nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, miközben a kanyarban átsodródott az uttest baloldalára és elütötte a vele szemben az uttest szélén gyalogló papp istvánné 58 éves, halasi antalné 70 éves és dobos istvánné 69 éves háztartásbeli kárászi lakosokat. a baleset következtében papp istvánné a helyszínen, a másik két asszony kórházba szállítás után meghalt. a motorkerékpár vezetőjét súlyos állapotban szállították kórházba.

csongrád megyében szőreg és kübekháza között vecseryés istván 18 éves segédmunkás, kübekháza lakos motorkerékpárját ittasan vezette, gyorsajtás közben áttért a baloldalra és elütötte a vele szemben kerékpározó gábor pál 61 éves éjjeli ór szőregi lakost, aki a helyszínen meghalt. a motorkerékpár vezetőjét életveszélyes, utasát súlyos állapotban szállították kórházba.

cegléd határában levandovszky imre 61 éves gépkocsivezető, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte a vele azonos irányban segédmotoros kerékpárjával haladó rohács istván 49 éves kerékpáros, boldogi lakost. az ütközés után a személygépkocsi vezetője áthaladt a menetirány szerinti baloldalra, összeütközött a vele szemben közlekedő személygépkocsival. a baleset következtében rohács istván olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a körülmények tisztázása folyamatban van.

somogy megyében, mernyeszentmiklós határában hampók zoltán 37 éves kisiparos, kaposvári lakos személygépkocsijával figyelmen kívül hagyva a szabályokat elütötte a vele azonos irányban haladó és szabálytalanul kanyarodó orsós józsef 36 éves tsz-tag, felsőmocsoládi lakos, motorkerékpárost, aki a helyszínen meghalt. a gépkocsivezető és egy utasa könnyebben sérült meg.

/folyt.köv./

10.18 rj

- 11 -

bb. 13. / halálos... 1. folyt./rj

heves megyében, a karácsondi kossuth tsz majorjában moyses sándor 40 éves traktorvezető, helyi lakos ittasan vezette a pótkocsis vontatót, mellyel gyorshajtás közben felborult. a baleset következtében az erőgép utasa bódís imre 48 éves rakodómunkás, karácsondi lakos a helyszínen meghalt. az eljárás folyamatban van.

x x x

borsod megyében mályi határában lévő tó strandján török imre 19 éves ipari tanuló, miskolci lakos a gumí matracról a tóba esett és vízbe fulladt.

szegeden tiltott helyen a marosban fürdött varga erzsébet 18 éves tanuló, helyi lakos és a vízbe fulladt.

győr határában koczor istván 23 éves segédmunkás győrszentiváni lakos tiltott helyen a kis-dunaágban fürdött és a vízbe fulladt.

a debreceni nagyerdei gyógyfürdőben hadházi sándor 36 éves segédmunkás, nyiradonyi lakos fürdés közben a vízbe fulladt.

heves megyében bélapátfalva községben a cementgyári nagytóban tiltott helyen fürdött vasas györgy 38 éves esztergályos, kazincbarcikai lakos és a vízbe fulladt. /mti/

--

bb. 14. dr. horgos gyula

fk/rj hgy

1973. szeptember 10.

kohó- és gépipari miniszter által vezetett magyar delegáció, amely layachi yaker algériai kereskedelmi miniszter meghívásának eleget téve megtekintette az algériai nemzetközi vásárt visszatért budapestre. dr. horgos gyula tárgyalta az algériai kereskedelmi, iparügyi, posta- és távközlési, valamint a közlekedésügyi miniszterekkel a két ország közötti együttműködés továbbfejlesztésének aktuális kérdéseiről. /mti/

--

11.25 rj

- 12 -

bb. 15. meggyorsult a nyomdaipar rekonstrukciója - igazgatói értekezlet

t/ol/gk/rj hgy

1973. szeptember 10.

az első félév eredményeit áttekintve az ideai gazdálkodás tendenciáit körvonalazta sárosi sándorné könnyűipari miniszter-helyettes hétfőn a nyomdaipari egyesülés székházában megtartott igazgatói értekezleten.

megállapította, hogy meggyorsult a nyomdaipar rekonstrukciója, jó ütemben haladnak a papíripar új létesítményeivel összefüggő munkálatok. megkezdődött az ágazat legnagyobb vállalkozásának, a dunaujvárosi hullámvertikumnak az építése és - a nyomdaipar több más jelentős beruházása mellett - az athenaeum jászberényi uti folyóiratgyártó üzemének kivitelezése. hozzáláttak az új fényszedőközpont kialakításához; ez a bázis a tervek szerint jövőre már számottevően hozzájárulhat a szedőkapacitás növeléséhez. a miniszterhelyettes felhívta a figyelmet arra, hogy a jól előkészített és lebonyolított beruházásokat kövesse az üzembe helyezett gépek teljesítőképességének hatékonyabb kihasználása; ne csak az építés időszakára, hanem az üzembe helyezésre is készítsenek operatív, komplex intézkedési terveket. a felhasználók igényeinek idejében történő, körültekintő felmérését ajánlotta az érintett igazgatók figyelmébe. javasolta olyan operatív bizottság létrehozását is, amely szükség esetén az importot is bekapcsolja a papirellátásba, piacot biztosít a többlettermékeknek és esetleg a kapacitás hasznosítására.

a két iparág termelése egyenletes és biztató - állapította meg és elmondotta, hogy átfogóan elemezték a kiemelt papíripari vállalat egész gazdálkodását. az első félévi termelés-növekedés meghaladta a könnyűipar átlagát, 42 800 tonnával több terméket bocsátottak rendelkezésre - s ez 14.8 százalékos fejlődést jelent a tavalyi első félévhez képest. különösen kedvezően alakult a régi gépek kihasználása; az újabb berendezések egyelőre műszaki és egyéb problémák miatt még nem nyújtották azt, amire az üzemek számítottak.

a nyomdaipar termelése 5 százalékkal nőtt, a fejlődés üteme azonban némileg lelassult. figyelemre méltó viszont, hogy 9 százalékkal több könyvet, 7.7 százalékkal több folyóiratot készítettek, mint az előző év megfelelő időszakában.

/folyt.köv./

11.35 rj

- 13 -

bb. 15. / meggyorsult... 1. folyt./rj

a termelés fokozása, a költségek csökkentése eredményeképpen a papíriparban 20 százalékkal nőtt a nyereség; a nyomdaiparban azonban az árbevételekhez mérten némileg csökkent a nyereség aránya. bár az első félév alapján még nem lehet végső következtetéseket levonni, a miniszterhelyettes már most felhívta az igazgatók figyelmét: vizsgálják meg a veszteségforrások okait, tegyék meg a szükséges intézkedéseket az eredményesebb gazdálkodásra.

elmondotta, hogy az ismert bérintézkedések kedvezően hatottak; megszűnt az elvándorlás, és ha csekély mértékben is, de növekedett a létszám. szó volt arról is, hogy az év folyamán megvizsgálják valamennyi felügyeleti vállalat árpolitikáját, a hatósági rendelkezések betartását. az eddigi tények alapján az árpolitikát általában kielégítőnek ítélték, egyedül a pátria nyomda esetében kellett meg nem alapozott kalkuláció miatt gazdasági bírságot kiszabni.

a miniszterhelyettes a továbbiakban tájékoztatást adott az iparágak ötödik ötéves tervének és hosszú távu fejlesztési koncepcióinak előkészületeiről is. /mti/

..-

bb. 16. erősödnek a magyar- finn építésügyi kapcsolatok - finnországi tárgyalásairól nyilatkozott bondor józsef

t/sb/fk/rj hgy

1973. szeptember 10.

helsinkiből visszatérve bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter nyilatkozott heikki tuominen finn belügyminiszter - akinek hatáskörébe tartoznak az építésügyi, lakásügyi, regionális tervezési, és környezetvédelmi ügyek - meghívására finnországban tett látogatásának és tárgyalásainak eredményeiről az mti munkatársának.

- a magyar- finn építésügyi kapcsolatok - állapította meg bondor józsef - az utóbbi években hasznosan fejlődtek. eddig az együttműködés jobbára az építésügyi szakmai szövetségek, s egyes ipari vállalatok kapcsolataira szorított, amelyeket az utóbbi években már a két ország érdekelt minisztériumai is segítettek, szorgalmaztak. a tárgyalásokon finn partnereinkkel együtt megállapítottuk, hogy a kétoldalú építésügyi együttműködés feladatai már túlnőttek az eddigi szervezeti kereteken. a megbeszélésekről készített közös emlékeztetőben ezért rögzítettük, hogy mindkét fél hasznosnak találja: a magyar- finn gazdasági, ipari és műszaki együttműködési vegyes bizottság keretelnek felhasználásával munkacsoport alakítását, amely majd koordinálja a két minisztérium közötti közvetlen együttműködést, valamint az építési tervek közötti műszaki együttműködés és ipari kooperáció fejlesztését.

/folyt.köv./

L mostani

12.00 rj

12/15¹⁰

- 14 -

bb. 16. / erősödnek... 1. folyt./rj

- meghatároztuk azokat a legfontosabb témaköröket is, amelyeket a munkacsoport figyelmébe ajánlunk. többek között fontosnak tartjuk, hogy kicseréljük az építésügyi kutatás eredményeit, módot nyújtunk a különböző gazdasági és műszaki összehasonlító vizsgálatok kölcsönös tanulmányozására. a korábbinál hatékonyabb, tervszerűbb szakértői cseréket kívánunk létrehozni, s nagyobb lehetőséget nyújtani a fiatal szakemberek ismereteinek bővítésére, kölcsönös tapasztalatcserékkel. a várostervezés, a regionális tervezés, az építésügyi igazgatás és a lakásfejlesztés terén kiterjedt dokumentációcsere és kétoldalú szakmai kollokviumok megszervezését tartjuk szükségesnek.

- a közös munkacsoport koordinálásában kerülhetne sor építőipari technológiák, építőanyagok, szerkezetek és más termékek, továbbá az építőanyagkereskedelem és a befejező munkák fejlesztésére. nagyon fontos feladatnak ítéltük meg, a környezetvédelem érdekében tett különböző központi intézkedések hatékonyságának vizsgálatát is.

- a magyar- finn gazdasági, ipari és műszaki együttműködési vegyes bizottság negyedik ülése előtt mindkét fél lépéseket tesz a közös munkacsoport létrehozásával kapcsolatos legfontosabb kérdések tisztázására. a javaslatok végleges egyeztetésére jövő év tavaszán kerülhet sor, amikor meghívásomat elfogadva heikki tuominen finn belügyminiszter vezetésével budapestre érkezik a finn delegáció, s ténylegesen megalakulhat az építési munkacsoport-fejezte be nyilatkozatát bondor józsef miniszter. /mti/

..-

bb. 17. megkezdődött a szüret dél-dunántúlon - elkészült a mecsekvidéki pincegazdaság huszadik üzeme

vid/fm/rj hgy

1973. szeptember 10.

dél-dunántul nagy borvidékein hétfőn megkezdődött a szőlőszüret. a verőfényes, nyári időkben ezek és ezek szedték a legkorábban érő fürtöket a villányi, a siklósi, a szekszárdi és a paksi lankákon. a 38 ezer hektár kiterjedésű dél-dunántuli szőlővidéken az utóbbi negyedszázad legnagyobb és az utóbbi évek legjobb termését szüretelik. az erős napsütés, a harminc fok körüli meleg hatására jelenleg is erőteljesen növekszik a szőlő cukortartalma, mindez végsősoron a fogyasztóknak kedvez, hiszen olcsóbb és jobb minőségű bort lehet készíteni a szüret után. dél-dunántul legnagyobb „boros gazdája” - a mecsekvidéki pincegazdaság - máris megkezdte a termés átvételét. a terv szerint 140 ezer hektár liter bornak megfelelő szőlőt és mustot vásárol fel az ős folyamán baranya, somogy, tolna és zala megyében, s ez rekordot jelent a vállalat életében. a minden eddiginél gazdagabb termés elhelyezésére szükségeltárolókat is igénybe vesznek.

/folyt.köv./

12.5 rj

12/15¹⁰

- 15 -

bb. 17. / megkezdődött... 1. folyt./rj

a szüret kezdetére zalaszentgróton elkészült a mecsekvidéki pincégazdaság huszadik üzeme: a tizmillió forintba került modern szőlőfeldolgozó és borpincészet. a műanyag-tartályok együttes befogadóképessége 12 ezer hektoliter. ebben az üzemben készítik majd elő pezsgőgyártásra a magas savtartalmu zalai borokat, amelyekből pécselt a híres pannonia pezsgő készül. /mti/

--

bb. 18. a kőbányai művelődési központ és ifjúsági ház alapkövetésének ünnepe

t/gy/gk/rj zs hgy

1973. szeptember 10.

a nagy munkásmozgalmi hagyományokkal rendelkező kőbánya városközpontjában épül fel a munkásosztályról hozott párthatározat alapján a munkások kulturális igényeinek korszerű kielégítését elősegítő „pataki istván művelődési és ifjúsági ház, új épülete. a művelődési központ alapkövét hétfőn délelőtt ünnepélyes külsőségek között helyezték el a pataki istván téren.

az ünnepségen részt vett gáspár sándor, a szot főtitkára, németh károly, a budapesti pártbizottság első titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. orbán lászló művelődésügyi minisztériumi államtitkár, farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese, valamint a városrészes számos párt-, tanácsi és tömegszervezeti vezetője.

szakali józsef, a x. kerületi pártbizottság első titkára ünnepi beszédében hangoztatta, hogy az új művelődési intézmény 1975. november 7-re készül el: ezt igéri a kivitelező 23-as számú állami építőipari vállalat. létrehozása nagy anyagi áldozatot kíván: csaknem 100 millió forintba kerül. a hagyományokhoz híven társadalmi összefogással segítik a kőbányaiak a közművelődés új centrumának építését: a költségek felét a munkáskerületben működő 58 vállalat biztosítja.

12.15 rj

1612/10

--

-16-

bb.18./ a kőbányai...1. folyt./rj

a művelődési intézmény 500 személyt befogadó színházterme lehetőséget nyújt arra, hogy megismertessék a kőbányai munkásközönnyel a drámairodalom klasszikus és modern remekműveit; a hangversenyek, zenés estek rendezésével aktív zenei életre nyílik lehetőség. a tervek megvalósulásával méltó környezetet teremtenek az olvasómozgalom szélesítéséhez. a kétszintes szárnyépületben a szabó ervin könyvtár korszerűen berendezett olvasótermekben - 120 000 kötetrel - várja majd az olvasni, művelődni vágyó felnőtteket, fiatalokat. szakköri helyiségek és előadóterem egész sora áll majd azok rendelkezésére, akik barkácsolással, fotózással, amatőr színjátszással és képzőművészeti alkotómunkával akarják hasznosan eltölteni szabadidejüket. a gyermekek, a fiatalok számára ifjúsági klubot, tánctermet rendeznek be. méltó otthonra találnak a nyugdíjasok is, akik a nyugdíjasklubban tölthetik kellemesen idejüket.

az ünnepségen gáspár sándor, németh károly, dr. orbán lászló és farkasinszky lajos helyezte el a művelődési központ és ifjúsági ház alapkövét. /mti/

--

12.15 rj

- 16 -

bb. 19. szervezettség - minőség - műszakiak tanácskozása a siklói várban

vid/fm/rj hgy

1973. szeptember 10.

az üzemi szervezettség és a termék-minőség összefüggésének kérdéseivel foglalkozik az a három napos konferencia, amely a gépipari tudományos egyesület pécsi szervezete, valamint a gte műszaki ellenőrzési szakosztálya rendezésében hétfőn kezdődött meg a siklói várban. az ország gépgyáraiból, tervező és tudományos intézeteiből érkezett szakemberek részére tíz előadást tartanak, majd teszt-lapon válaszolnak a résztvevők a szervezettséggel és a minőséggel összefüggő kérdésekre, egy-egy konkrét feladat kapcsán. a válaszok alapján határozzák meg a további munkával kapcsolatos tudnivalókat. /mti/

--

12.30/rj

1612/10

-17-

bb. 20. időjárásjelentés

rj hgy

1973. szeptember 10.

a meteorológiai intézet jelenté szeptember 10-én, 12.00 órakor

a nagy meleg megszűnik

európa időjárásában gyökeres változás kezdődött. a középpontjával a leningrád térségében elhelyezkedő alacsony nyomású légköri képződmény hátoldalán több hullámban hűvös légtömegek áramlanak szárazföldrünk belseje felé. első hullámuk ma reggelre elérte münchen, prága, varsó, minszk vonalát. a hűvös levegő vonulását többfelé eső, zápor, helyenként zivatar, megerősödő szél és jelentős lehűlés kíséri. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárásának kialakításában a hűvös levegő részt vesz.

hazánkban vasárnap változóan felhős, száraz, igen meleg idő volt, a nap általában 5-10 órán át sütött. a hőmérséklet napközben 28-33 fokig emelkedett. hétfőn hajnalra 11-19 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a nyugati, északnyugati megyékben megnövekedett a felhőzet és sopronból záport, szentgotthárdról zivatart jelentettek. az ország többi részén kevés felhő, száraz idő volt. a hőmérséklet 11 órakor az erősen felhős helyeken csak 23-24, máshol 25-28 fok között váltakozott.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 24,5 fok volt, a százéves átlagnál 6,4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 27 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 23 fok volt.

várható időjárás kedd estig:

nyugat felől megnövekvő felhőzet. többfelé zápor, zivatar, meglehetősen helyenként megerősödő időnként viharos lökésekkel kísért északnyugati, északi szél. a nagy meleg megszűnik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 11-16, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 19-24 fok között.

távolabbi kilátások péntek reggelig:

a kánikula megszűnik, élénk, helyenként viharos észak, északnyugati széllel felhőátvonulások, többfelé zápor, zivatar. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek: 8-13, fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek: 18-23 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél : 140 cm.

/mti/

13.10 rj

10 13²⁰

- 18 -

bb. 21. a belföldi szerkesztőség hírjegyzéke 8 órától 13 óráig

rj hgy

1973. szeptember 10.

1. egészségügyi minisztériumi tájékoztató
2. tit
3. sikkasztó szállítók
4. erdei pihenők
5. szelidgesztenye
6. „divatos”, ébresztő órák
7. ujlipótváros rekonstrukciója
8. új irányelvek a polgári jogalkalmazáshoz
9. földalatti gáztároló pusztadericsen
10. közvéleménykutatás komárom megyében
11. szakmunkásképzési alap
12. apró vezetésével országgyűlési küldöttség utazott az nok-ba
13. halálos balesetek
14. horgos gyula
15. nyomdaipar rekonstrukciója
16. bondor józsef nyilatkozata
17. szüret
18. kőbányai művelődési központ
19. műszaki tanácskozás
20. időjárásjelentés
21. hírjegyzék.

/mti/

bb. 22. a kisiparosok adózását vizsgálta a fővárosi népi ellenőrök

1/bc/fk/rj zs hgy

1973. szeptember 10.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság hétfői ülésén a többi között megtárgyalta a kisiparosok és a magánkereskedők adóztatásával kapcsolatos vizsgálat tapasztalatait. a vizsgálat során elsősorban azt kísérték figyelemmel, hogy az adóbevallási és adófizetési kötelezettség teljesítésénél miként tartják be az érvényes jogszabályokat.

a fővárosban 1973 első félévében a kisiparosok és a magánkereskedők száma 17183 volt. az adózók mintegy 30 százaléka az összes jövedelemadó 70 százalékát fizeti. a kisiparosok és kiskereskedők adóalapjának, illetve adójának megállapítására 1971. január 1-től adóközösségekben kerül sor.

(helyi szerk.)
13.32/rj

16 11⁰⁰

-19-

bb.22./kisiparosok...1folyt/rj

a jogszabályoknak az a célja, hogy a kisiparosok és a magánkereskedők adómorálja növekedjék, s az adó mértéke jobban ki-fejezésre juttassa az elért jövedelmet, ma még nem érvényesül megfelelően - állapították meg a népi ellenőrök. a tapasztalatok sze-rint az adóigazgatási és adóközösségi szervek feladatai a konkrét végrehajtást illetően még nincsenek egyértelműen elhatárolva, s ezért párhuzamos feladatokat végeznek, ami nagy és indokolatlan te-terheléssel jár. az adócsoportok és az adóközösségek együttműködése kezdeti stádiumában van. az adóbevallási morál- mint a vizsgálat meg-állapította - változatlanul nem felel meg a tényleges jövedelmi vi-szonyoknak. 1972-re vonatkozóan az adóközösségek a bevallások mintegy 80 százalékát nem fogadták el, illetve felemelték. az adóalapot 82 százalékban becsléssel állapították meg, ennek ellenére a beval-lás alapján adózó kisiparosok és magánkereskedők közül csak 21 százalék élt felszólamlással, de ezek nagyrésze csupán formális volt.

az adófizetésnél különösebb hiányosság nem merült fel, viszont jelentős összeget tesz ki az évenkénti adóhátrálék. ennek oka, hogy a fellebbezések és a bírósági utra került ügyek miatt a vitás té-telek a hátrálékok között szerepelnek.

a vizsgálat tapasztalatai alapján a fővárosi népi ellenőrzési bizottság több javaslatot tett az illetékeseknek. /mti/

--

bb. 24. közlekedési baleset

gk/rj hgy

1973. szeptember 10.

a xiv. kerület hungária körút és kacsóh pongrác ut keresztező-désében szabálytalanul a tilos jelzésen haladt át az uttesten ra-dics jános 77 éves nyugdíjas, budapesti lakos és motorkerékpárjá-val gyorsajtás miatt elütötte róna péter 20 éves szakmunkás, budapes lakos. radics jánost súlyos, de nem életveszélyes, a motor-kerékpár utasát, róna andor 53 éves mérnök, budapesti lakost élet-veszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. róna péter vezetői engedélyét a rendőrség bevonta. /mti/

--

13.35 rj

To 14⁰⁰

- 20 -

bb. 23. shakespeare, németh lászló, illés endre a madách szin-padán - évadnyitó társulati ülés a madách színházban

t/nm/fk/rj zs hgy

1973. szeptember 10.

hétfőn tartották az ünnepélyes évadnyitó társulati ülést a madách színházban. ádám ottó, a színház igazgató-főrendezője köszöntötte a társulatot, köztük az új tagokat: bessenyei fe-rencet, haumann pétert, a főiskolát most végzett szalay editet és kalocsay miklóst, valamint szirtes tamás rendezőt.

az 1973/74-es évadban a színház továbbra is megkülönböztetett figyelmet szentel a magyar dráma ügyének. négy új hazai alkotás várja a bemutatást. lengyel györgy rendezésében január 18-án ke-rül színre a nagy madách-ban illés endre névtelen levelek című drámája. hosszú vikend címmel karinthy ferenc írt színművet /azonos című novellája nyomán/ a madách színház számára, amelyet ádám ottó állít színpadra. tavaly kezdtek hozzá németh lászló colbert című történelmi színművének próbáihoz, de betegségek miatt a munka abba-maradt. az idei évad végén előreláthatólag közönség elé kerül a színpadon eddig nem játszott alkotás. a kamara-színházban a nyá-ri építkezések miatt az idén késve indul meg a színházi sze-zon: október 26-án gyárfás miklós beatrix című vígjátéka fogad-ja majd a közönséget lengyel györgy rendezésében, tolnay klárral és mensáros lászlóval a főszerepekben.

a madách színház egyébként az idén is bemutatóval nyit; szeptember 28-án adják elő shakespeare: othello című drámáját ádám ottó rendezésében, bessenyei ferencsel, huszti péterrel, piros ildikóval és almási évával a főbb szerepekben. december 7-én tül-zik műsorukra g.b. shaw: brassbound kapitány megtérése című játékát. vas istván fordításában. kerényi imre rendezésében. ebben nagyobb feladatot kapott vass éva, gábor miklós és márkus lászló. a kama-ra-színházban szép ernő völögeny című darabját mutatják be, a főbb szerepekben haumann péterrel, schütz ilával, garas dezsővel és psota irénnel.

a budapesti művészeti hetek eseménysorozatában a madách szin-ház vendégeként októberben fővárosunkba látogat a világhírű szov-jet vahtangov színház. műsorukon pedagogyin, filmen is látottapuskás ember című drámája és carlo gozzi turandot hercegnő című játéka sze-repel. a madách színház a turnét az előzetes elképzelések szerint 1974-tavaszaán viszonzozza majd. /mti/

--

13.55 rj

To 14²⁵

- 21 -

bb. 25. dajka ferenc

gk/rj hgy

1973. szeptember 10.

a vegyipari szakszervezetek nemzetközi szövetségének alelnöke, a magyar vegyipari dolgozók szakszervezetének főtitkára Tokióba utazott. a japán vegyipari szakszervezet meghívása.
/mti/

bb. 26. átadta megbízólevelét az amerikai egyesült államok új magyarországi nagykövete

t/bc/gk/rj zs hgy

1973. szeptember 10.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke hétfőn fogadta richard f. pedersent, az amerikai egyesült államok új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, nagy jános külügyminiszterhelyettes, nagy lajos, a külügyminisztérium protokollosztályának vezetője és pesti endre vezérőrnagy.

a nagykövet megbízólevelének átadásakor a többi között elmondotta:

- nagy meglepéssel vállalom az amerikai egyesült államok képviselőinek tisztségét az önk országában. magyar származású amerikai állampolgárok jelentős mértékben hozzájárultak az egyesült államok fejlődéséhez olyan egymástól eltérő területeken, mint a fizika és a felsőfokú matematika, a klasszikus zene vagy a színházművészet. a nemzeti hagyományok ápolása és a szellem függetlensége egyaránt jellemző vonása országainknak. a népeink közötti kapcsolatok szélesednek: évente több mint 60 ezer amerikai látogat az önk országába, a növekvő számban látogatnak magyarok az egyesült államokba. gazdasági kapcsolataink bár nem nagyok, de szilárdak, s megérték a további bővítésre.

- az egyesült államok és magyarország kapcsolatai - mindkét fél erőfeszítéseinek köszönhetően - határozott javulást mutatnak. nixon elnöktől azt a megbízást kaptam, hogy fenntartsam és növeljem ezt az erősödő egyetértést.

- az elnök nemzeti célkitűzésünké tette, hogy kiépítsük a béke átfogó rendszerét; mi folytatjuk ezt az erőfeszítést és itteni szolgálatom ideje alatt magam is ennek realizálása érdekében kívánok működni.

/folyt.köv./

14.25 rj

Tólk⁵⁰

- 22 -

bb. 26. / átadta... 1. folyt./rj

Losonczi pál a nagykövet beszédére válaszolva a többi között hangsúlyozta:

- biztosíthatom nagykövet urat: küldetése során személyesen is tapasztalni fogja, hogy népünk ismeri és értékeli azokat a jelentős eredményeket, amelyeket az amerikai egyesült államok népe, különösen a tudomány és a technika területén elért, s amelyek elősegítették országa felvirágoztatását és az egész emberiség közkincsévé váltak.

- meggyőződésem, hogy a világ népeinek ma sokkal inkább szükségük van a békére és a biztonságra, mint valaha. ezért nagyra értékeljük, hogy a nemzetközi helyzet kedvező fejleményei következtében erősödött az enyhülés irányzata, fokozódtak a vitás nemzetközi kérdések békés tárgyalások útján történő rendezésére irányuló erőfeszítések, tért nyert a nemzetek és népek kölcsönös érdekeit szolgáló sokoldalú együttműködés eszméje.

- a nemzetközi béke erősítése és megőrzése terén az egyesült államok különleges felelősséget visel. ezért is nyugtázom meglepéssel nagykövet ur szavait, hogy kormánya továbbra is erőfeszítéseket kíván tenni e nemes cél érdekében.

- a nemzetközi téren bekövetkezett kedvező fejlemények elősegítették országaink kapcsolatainak fejlődését is. a közelmúltban e téren elért eredményeink valóban jelentősek. úgy véljük, ezek az eredmények ma már megfelelő alapot szolgáltatnak arra, hogy a még rendezésre váró kérdések is mielőbb kölcsönösen kielégítő megoldást nyerjenek.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatatta Losonczi pálnak a kíséretében megjelent robert c. mudd nagykövetségi tanácsost, conrad karl hausman ezredes, véderő- és katonai attasét, keith g. smith, donald b. kursch, thomas j. sinclair és thomas h. gerth nagykövetségi másodtitkárokat.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezután a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. /mti/

--

bb. 27. bécsben megnyilt.

gk/rj zs hgy

1973. szeptember 10.

az egészségügyi világszervezet európai területi bizottságának xxiii. ülészsaka. az értekezleten hazánkat küldöttség képviseli dr. schultheisz emilnek, az egészségügyi miniszter első helyettesének vezetésével. /mti/

--

14.33 rj

Tólk⁵⁰

- 23 -

bb. 28. a népfront kezdeményezése: társadalmi akció a szolnok megyei gyermekintézmények fejlesztéséért

vid/fm/rj hgy

1973. szeptember 10.

az elmúlt évek nagy erőfeszítései ellenére is kevés szolnok megyében a bölcsőde, az ovoda, az általános iskola, - így összegezték a hétfői népfront-tanácskozáson a megye gyermekintézményeinek helyzetét. az elmúlt két évben tanácsi erőből és a megye üzemeinek, vállalatának összefogásával a tervezettnél jóval több, 745 óvodai hely épült, ugyanakkor a beiratkozott gyermekek száma ezerháromszázzal nőtt. a bölcsődék zsúfoltsága szolnokon a legnagyobb, ahol évente kétszáz felvételi kérelmet kell elutasítani helyhiány miatt. nagy gondot okoz a megyeszékhelyen az általános iskolák túlterheltsége, a tanterem háromnegyedét délelőtti és délutáni is használják, kevés a megfelelő napközi otthon, az úttörőszoba, a tornaterem, a gyermekjátsszótér.

a hazafias népfront szolnok megyei nőbizottságának, valamint gazdaságpolitikai bizottságának hétfői együttes ülésén elmondták, hogy már eddig is kiemelkedő eredmények születtek a megyében a gyermekintézmények társadalmi erőből való fejlesztésében. csupán az elmúlt két esztendőben több millió forinttal járultak hozzá a megye vállalatai a beruházásokhoz. a nagyföldi kőolaj- és földgáztermelővállalat egymillió nyolcszáz ezer, a kpm vasuti főosztálya egymillió kétszáz ezer forintot adott a bölcsődeépítésekhez. szolnokon a papírgyár és a Ganz Művek közösen óvodát épített. a jászberényi aprítógépgyár és a hűtőgépgyár pedig az óvodák fenntartási költségeihez járult hozzá.

a népfront-tanácskozáson állásfoglalás született, arról, hogy az elkövetkező időkben az eddiginél szélesebbkörű társadalmi összefogást kell szervezni, jobban kell koordinálni a vállalatok, intézmények hozzájárulásait, vállalásait. javasolták, hogy a népfront-bizottságok szervezzenek társadalmi munkaakciókat a parkok, játszótérek elkészítésére, fenntartására, az iskolaudvarok felújítására, játékok, butorok készítésére, karbantartására, a vállalatok bölcsőde-, ovoda-építési hozzájárulásai mellett szorgalmazni fogják a hiányzó tornatermek, társadalmi erőből való megépítését is. /mti/

--

14.40 rj *ml*

- 24 -

bb. 29. megkezdődött a cukorgyártás ercsiben

vid/fm/rj hgy

1973. szeptember 10.

megérkeztek az első répaszállítmányok, s hétfőn reggel megkezdődött az „édes üzem”, a hatvan éves ercsi cukorgyárban. a gyár „vonzáskörébe”, eső termelőszövetkezetek és állami gazdaságok 5900 hektáron, összesen 19.800 vagon répát termelnek feldolgozásra. ebből a kampány idején 2180 vagon cukrot készítenek.

a gyártásra alaposan felkészült az üzem, kiegészült a munkálétszám: kétszáz idénymunkás és száznyolcvan nyugdíjas állt géphez a kampány idejére. /mti/

--

bb. 30. a fiap ifjúsági világbizottságának ülése síófokon

vid/fm/rj hgy

1973. szeptember 10.

síófokon hétfőn megkezdte tanácskozását a nemzetközi fotóművészeti szövetség /fiap/ ifjúsági világbizottsága. a hatnapos értekezlet célja, hogy a fényképezés minél hatékonyabb eszköze legyen a fiatalok nevelésének. a megbeszéléseken 15 ország küldöttei vesznek részt. /mti/

--

bb. 31. szolidaritási távirat indiába

tf/rj zs hgy

1973. szeptember 10.

az országos béketanács elnöksége az indiai béke- és szolidaritási bizottságnak küldött táviratában együttérzését fejezte ki india árvíz sújtotta lakosságával. /mti/

--

14.45 rj *ml*

- 25 -

bb. 32. elutazott hazánkból a francia jogászküldöttség

pá/rj zs hgy

1973. szeptember 10.

elutazott a francia demokratikus jogász szövetség küldöttsége, mely a magyar jogász szövetség meghívására hat napot töltött hazánkból. a vendégek ellátogattak a jogász szövetségbe, az állam- és jogtudományi intézetbe, a budapesti ügyvédi kamarába, az elte állam- és jogtudományi karára, a fővárosi bíróságra, s eszmecsere folytattak a jogászképzés, a tudományos jogi élet és a gyakorlati jogászmunka kérdéseiről. vidéki utjuk során ellátogattak a székesfehérvári megyei bíróságra, a polgári vöröscsillag termelőszövetkezetbe és találkoztak a magyar jogász szövetség somogy megyei szervezetének vezetőivel. az igazságügyi minisztériumban dr. markója imre államtitkár fogadta a vendégeket, és részletes tájékoztatót adott a magyar jogalkotásról, a készülő és a hamarosan életbe lépő új jogszabályokról. /mti/

bb.33. nemzetközi erdészeti tudományos tanácskozás

t jf/gk/ok hgy

1973. szeptember 10.

az erdészeti kutató intézetek nemzetközi szövetsége /iufro/ háromévenként esedékes ülésére idén hazánkból kerül sor. hétfőn a kertészeti kutató intézetben nyitották meg a hat napig tartó tanácskozást, amelyen 22 ország 70 küldötte és számos magyar szakember vesz részt. az ülésen az erdőművelés környezetvédelmi szerepéről cserélik ki a tapasztalatokat a kutatók.

a tudományos tanácskozás megnyitó ülésén dr. madas andrás mezőgazdasági és élélményügyi miniszterhelyettes rámutatott: az erdők szerepe a környezetvédelemben egyre inkább növekszik. ennek megfelelően a következő ötéves tervekben az erdőtelepítésekénél messzemenően érvényesítik a környezetvédelmi szempontokat, mert a hazai és a külföldi tapasztalatok arról győzték meg a szakembereket, hogy az urbanizációs ártalmakat ily módon csökkenteni lehet. a környezetvédelmi program során az új erdőtelepítésekkel megóvják majd a forrásvidékek vizgyűjtőit, sokfelé komplex talajvédelemre kerül sor és egyúttal a természetvédelmi is szolgálják a tudományos szakemberek útmutatásával megvalósított erdőtelepítések. ezek a feladatok elsőrendű fontosságúak és csak ezek után törekednek a fatermelés növelésére a hazai erdészetek.

/folyt.köv./

15.25/ok

15 50

- 26 -

bb.33. /nemzetközi ... 1. folyt./ok

a plenáris ülésen három magyar és négy külföldi erdészeti kutató tartott előadást; egyebek között az erdőművelési oktatásról, valamint az oktatás és a gyakorlat kapcsolatáról.

a tudományos tanácskozás résztvevői a következő napokban tanulmányutakon ismerkednek a magyar erdőgazdálkodás legfontosabb eredményeivel. /mti/

---

bb.37. sajtótájékoztató a hannoveri szakkiállításokról

t sb/fk/ok hgy

1973. szeptember 10.

a дума intercontinental szállóban hétfőn j.a. voment, a hannoveri vásár vezérigazgatója sajtótájékoztatón ismertette a nemzetközi kiállítási központ jövő évi programját. elmondta, hogy most már érvényesítik azt a törekvést, amely szerint nem annyira a gyártók, hanem elsősorban a felhasználók céljait szolgálják a kiállításokkal. ezért területi szakosításban mutatják be a termékeket s nem cégenként mint korábban. a lehetőségek szerint gondoskodnak arról, hogy a látogatók működés közben tanulmányozhassák a különféle gépeket, műszereket, berendezéseket. a szakbemutatók sorát a jövő év februárjában kezdődő constructa, 74 építőipari kiállítással nyitják meg. a vásár 110 ezer négyzetméternyi kiállítási területén 13 országból 1500 cég vonultatja fel termékeit, s mutat be építési újdonságokat, új termelési eljárásokat, modern gépeket. ugyanakkor nemzetközi kongresszust is tartanak a város és környezetvédelem témáiról.

tavasszal megrendezik a fogyasztási cikkek szakkiállítását, amelyen főként porcelán-, üveg- és kerámia árukat, ékszereket és sokféle ajándéktárgyat mutatnak be. ez az anyag tehát már hiányozni fog az áprilias 25-én megnyíló és közismert hannoveri vásárról, amelyen ezúttal már ugyancsak a szakosításnak megfelelően állítják ki a kínált termékeket. a szakbemutatók sorát légiközlekedési és űrhajózási szakkiállítással zárják, amelyen elsősorban repülőtéri berendezéseket mutatnak be gazdag választékban. /mti/

15.30/ok

16.05

- 27 -

bb.34. a pécsi nemzeti színház sajtótájékoztatója a fészek klubban

vid/fm/ok hgy

1973. szeptember 10.

a pécsi nemzeti színház sajtótájékoztatót tartott hétfőn budapesten, a fészek klubban. ez már a harmadik alkalom, amikor az új évad küszöbén a fővárosi és szakmai lapok képviselőinek beszámolnak az ország legnagyobb vidéki társulatának elképzeléseiről, programjáról. az eseményen résztvett több szerző, akinek darabját az új évadban mutatják be pécsen.

nógrádi róbert igazgató ismertette a színház műsorpolitikáját, amelynek legfőbb célja a korszerűség, népszerűség, eredetiség. elmondotta: évről évre szívesen vállalkoznak új magyar drámák bemutatására s ez kedvező fogadtatásra talál a közönség körében. megbizonyosodtak róla, hogy az embereket azok az előadások érdeklik, amelyek izgalmas, mai mondanivalót hordoznak. ezt igazolják a számok is. az egy előadásra jutó átlagos nézőszám az öt évvel ezelőtti 394-ről az elmúlt szezonban 444-re emelkedett. az idei első bemutatón, október -én, új drámairól avatnak a pécsi nemzeti színházban; garai gábor: a lebegő atlasz című műve kerül színre. a szezon további részében még öt prózai darabot tűznek műsorra, valamennyi eredeti bemutató lesz.

breitner tamás, az egész dunántúli ellátó pécsi opera igazgatója munkájukról többek között elmondotta: az utóbbi két évben jelentősen erősödött a társulat. a zenekar 29 helyett 50, az énekkar a korábbi 30 helyett 36 taggal működik, a magánénekesek száma is négyvel emelkedett. ez lehetővé tette, hogy a társulat repertoárja opera legyen. az idén is nyolc darab szerepel műsorukon. csaknem minden főszerepet kettős szereposztásban játszanak.

tóth sándor, a pécsi balett igazgatója örömmel adott számot az együttes néhány gondjának megoldásáról, mint például a megfelelő művészi kapacitás kihasználása, több koreográfus működése. kedvezően alakult a budapesti vendégszereplés is. kapcsolatot teremtettek a madách színházzal, ahol az elmúlt szezonban hat előadásuk nagy sikert aratott. rendszeresen szerepelnek a budapesti művészeti heteken, továbbá együttműködnek a budapesti egyetemi színpaddal. az új évadot is budapesti vendégjátékkal kezdik. október 6-án és 7-én korábbi produkcióval, 12-én és 13-án pedig új bemutatóval lépnek a budapesti közönség elé a fővárosi operettszínházban. a műsor két zeneműre épül. liszt faust szimfóniájára eck imre, bartók: két arckép című zeneművére pedig tóth sándor készített koreográfiát. külföldön is öregbítette hírnevét a pécsi balett. az elmúlt szezonban öt alkalommal jártak az országhatáron túl, tunéziában, egyiptomban, csehszlovákiában, olaszországban és a berlini vit-en.

végül czimer józsef vezető dramaturg számolt be a pécsi nemzeti színházban folyó dramaturgiai munkáról./mti/

16.40/ok

16.45

- 28 -

bb.35. tovább fejlesztik a dunai országok hajózási együttműködését - megkezdődött a bratislavai egyezményben résztvevő államok hajózási társaságai igazgatóinak konferenciája síófokon

vid/ok -cz

1973. szeptember 10.

síófokon, hétfőn ünnepélyesen megnyitották az 1955-ben aláírt bratislavai egyezményben résztvevő dunai hajózási társaságok igazgatóinak 16. konferenciáját. az ülésen, az egyezmény tagországai - a szovjet, a bolgár, a román, a csehszlovák, az osztrák, az nszk és a magyar hajózási társaságok, vállalatok delegációin kívül megfigyelőként több nyugati, valamint szocialista szervezet képviselői is résztvettek. ott voltak az ülésen a lengyel népköztársaság hajózási vállalatának, a kgst országok hajóbérlését koordináló irodájának, a rajnai hajózási érdekvédelmi egyesülésnek, a német rajna-majna-duna hajózási egyesülésnek és az osztrák hajózási egyesülésnek a képviselői is.

a megnyitó ülésen fábrí béla, a konferencia titkára köszöntötte a résztvevőket és számolt be a nyáron budapesten megtartott szakértői értekezletről. ezután földvári lászló, közlekedési és postaügyi miniszterhelyettes köszöntötte a konferenciát, majd dr. fekete györgy, a duna bizottság igazgatója tartott tájékoztatót.

a konferencia plenáris ülésén döntöttek a szeptember 15-ig tartó ülészak napirendjéről és megválasztották a kereskedelmi, valamint a műszaki munkacsoportokat.

a plenáris ülésen kifejezték - bár az egyezményben résztvevő hajózási társaságok gondolai eltérőek - örömdates a tagországok egyöntetű törekvése az együttműködés további javítására, szélesítésére.

a mostani konferenciának is az a célja, hogy egyeztessék az érdekeket és újabb határozatokkal segítsék elő a még eredményesebb együttműködést. a napirendi pontok között szerepel a többi között a dunai új nemzetközi áruszállítási tarifák megvitatása, valamint a tolóhajózással összefüggő javaslatok megtárgyalása. az egységesítési törekvésekkel az egyezményben résztvevő országok már számba veszik az 1982-ben megnyitott duna-rajna-majna csatorna előírt szabvány-követelményeit is, a csatorna megnyitásával a rajnai és a dunai hajózási társaságok közvetlen kapcsolatba kerülnek egymással és a dunai országok is figyelembe kívánják venni a rajnai szabványokat. az ugynevezett „európai-önjáró”, típus kialakításával már a mahart szakemberei is foglalkoznak.

a konferencián javaslat hangzik el arról, hogy a duna-rajna-majna víziösszeköttetés létrejöttének idejére megfelelő tibusu hajóparkot készítsenek elő a dunai hajózási társaságok./mti/

15.55/ok

16.10

- 29 -

bb.36. műszaki fejlesztés és az újítások - sajtótájékoztató a ruhaipari újítások kiállításáról

t ol/pá/ok hgy

1973. szeptember 10.

az utóbbi évek legjelentősebb ruhaipari újításait és találmányait az az országos jellegű reprezentatív kiállítás tárja az érdeklődők elé, amelynek sajtótájékoztatóját hétfőn tartották az esemény színhelyén, a városligeti könnyűipari pavilonban.

a gazdag anyagot - 380 szellemi terméket - a ruha - a bőr-, a cipő- és a szőrmeiparban 1968-1972 között kifejlesztett jelentősebb újítások, találmányok, kutatási eredmények sorából válogatták ki a szakértő bizottságok. a 12 napos seregszemlét a könnyűipari minisztérium rendezi. a szervezés feladatait a textilipari kutató intézet látta el. a szakmai zsűri nem csak az eredmények bemutatását tüzték ki, hanem azt is, hogy a gyárak dolgozóinak újítási eredményei iparág-szerte elterjedjenek, továbbá az iparjogvédelmi szabályok figyelembevételével elősegítsék a tapasztalat-átvitel gyorsítását.

az iparág területéről egyébként az elmúlt négyesztendőben összesen 26.113 újítási javaslatot nyújtottak be, közülük 14 051-et hasznosítottak a gyakorlatban.

a 105 kiállító vállalat, illetve szövetkezet a 3 000 négyzetméternyi alapterületen fotók, grafikai ábrák mellett bemutat különféle - köztük védjegyzett - árukat, termékeket és a helyszínen működő gépeket is.

a kísérő-programban négy előadás, alkalmi divatbemutatók, filmvetítések szerepelnek. dr. bakos zsigmond miniszterhelyettes előadásában a találmányok, újítások és kutatási eredmények jelentőségét taglalja a napirenden lévő műszaki fejlesztés keretében.

dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszterhelyettes kedden 11 órakor nyitja meg a kiállítást, amely szeptember 22-ig tart nyitva és naponta 10-től 18 óráig belépődíj nélkül tekinthető meg. /mti/

16.10/ok
16.20

- 30 -

bb.38. országos értekezlet az új büntetőeljárásról szóló törvény alkalmazásának feladatairól

mm/zs/a/hgy

1973. szeptember 10.

a belügyminisztérium és a legfelsőbb ügyészség vezetői hétfőn országos értekezletet tartottak a belügyminisztériumban az új büntetőeljárásról szóló törvény alkalmazásának feladatairól.

benkei andrás belügyminiszter megnyitó beszéde után dr. szénási géza legfőbb ügyész tartott előadást a büntetőeljárásról szóló törvény főbb elvi kérdéseiről. /mti/

--

bb.39. stockholmba utazott

fk/a/zs/hgy

1973. szeptember 10.

a színészek nemzetközi szövetségének / fia/kongresszusára vass imre, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára, a fia al-elnöke és szabó ervin, a színházi dolgozók szakszervezetének titkára. /mti/

--

bb.40. csütörtökön temetik demjén attilát

gk/zs/a/hgy

1973. szeptember 10.

demjén attila kétszeres munkácsy-díjas, vit-díjas festőművésznek temetése szeptember 13-án csütörtökön délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

bb.41. indiai nőküldöttség érkezett hazánkba

fk/zs/a/hgy

1973. szeptember 10.

a magyar nők országos tanácsa meghívására háromtagú indiai nőküldöttség érkezett hazánkba. a delegáció a magyar nők élet-és munkakörülményeivel ismerkedik, s szociális, egészségügyi és oktatásügyi problémákat tanulmányoz. /mti/

--

15.20/a

- 31 -

16.30

bb.42. a budapesti történeti muzeum

k/zsu/gk/zs/a/hgy

1973. szeptember 10.

közl1, hogy vármuzeuma szeptember 12-én technikai okok miatt zárva tart. /mti/

--

bb.43. elhunyt polyák istván

vid/fm/a/hgy

1973. szeptember 10.

polyák istván, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 73 éves korában elhunyt. temetése 1973. szeptember 11-én délelőtt 9 órakor lesz a gádorosi köztemetőben.

az mszmp orosházi járási bizottsága

/mti/

--

bb.45. békés megyei cukorrépa a hatvani cukorgyárban - naponta 600-700 vagon répa kerül átadása mezőhegyes és sarkad környékén

vid/a/hgy

1973. szeptember 10.

hazánk egyik legjelentősebb cukorrépatermelő tájkerületében békés megyében jó ütemben halad az „édes”, alapanyag betakarítása. száznál több korszerű gép, illetve gépsor szedi, fejeli, a répát s naponta mintegy 600-700 vagonnal kerül átadásra. a mezőhegyesi cukorgyárban megkezdődött a répa feldolgozása. a mezőhegyesi körzetben a kedvezőtlen időjárás miatt a répa átlagtermése alacsonyabb az 1972 évinél, a cukortartalom azonban kedvezőbb.

a sarkadi cukorgyárban - ahol nagyarányú rekonstrukció folyik, a iv.ötéves tervben több mint száz millió forintot költenek korszerűsítésre és bővítésre. csak szeptember végén kezdődik a feldolgozás. azért, hogy a körzetben lévő termelők ne kerüljenek hátrányos helyzetbe, a hatvani cukorgyárnak adnak át répát feldolgozásra. békésből eddig ezer vagon répát irányítottak feldolgozásra hatvanba./mti/

--
- 32 -

15.25/a

16.40

bb.44. tíz naponként tíz vagon sertéshus - megkezdtek a mezőszéki társulás hizlaldájának benépesítését

vid/a/-cz

1973. szeptember 10.

a mezőnagyimihályi állami gazdaság a mezőkeresztesi, a mezőnyárádi, a bogácsi és a tardi termelőszövetkezetekkel közösen évi negyvenezer hizottsertés kibocsájtására alkalmas, sertéshusgyár, építésére társulást hozott létre. a mezőszéki társulás észak-magyarország legnagyobb sertéshizlaldáját tizennyolc hektárnyi területen százötven millió forintos beruházással valósította meg. az épületeket, a koca-szállást, a fiaztatót, a hizlaldát, a takarmánytárolót mezőpanel elemekből szerelték össze. az egész területet közművesítették. a több mint húsz állattenyésztő épület mellett hatszáz vagon takarmány tárolására alkalmas silókat, ötven vagonos takarmánykeverőt, gépjárművet, valamint szociális épületeket létesítettek.

a sertés-telepen már a befejező munkálatokat végzik. elkészültek az állatok tartására szolgáló épületek, s hétfőn már ezer anyakocával megkezdtek az üzemelést. az év végére kétezerre nővelik az anyakocák számát. a tényésszállatokat a herceghalmi állattenyésztési kutatóintézetből szerezték be. a hibrid-sertések jól tűrik a zárt tartást. az első hizottsertés szállítmányt jövő nyáron bocsátják ki, s azt követően folyamatosan tíz naponként tíz vagon hust juttatnak a fogyasztásra. az évi több mint tízezer tonna takarmányt a társulásban résztvevő üzemek termelik meg, míg az ipari abraktakarmányt saját előkészítő üzemükben állítják össze. a nagyüzemi hizlaldában a takarmánykeverést, a kiszórást, valamint az istállók tisztítását gépesítették./mti/

--

bb.47. magyar-bolgár barátsági gyűlés balassagyarmaton

vid/a/-cz

1973. szeptember 10.

bulgária felszabadulásának 29.évfordulója alkalmából magyar-bolgár barátsági gyűlést rendezett a hazafias népfront városi bizottsága hétfőn balassagyarmaton a városi pártszékházban. ezzel egyidőben, bulgária élete és fejlődése, címmel fotókiállítás is nyílt./mti/

--
- 33 -

16.00/a

16.42

bb.46. istvánffy-néprajzi pályázat díjkiosztása, a keleméri és tokaji gyűjtemények jubileuma a muzeumi hónap borsodi eseményeiben

vid/a/hgy

1973. szeptember 10.

az októberi muzeumi és műemléki hónap borsodi eseményeinek tervezete elkészült, s azt az illetékesek hétfőn jóváhagyták.

a miskolci herman ottó muzeumon kívül a rendezésben részt vesz többek között a szakszervezetek borsod megyei tanácsa és több közművelődési intézmény is.

az ünnepélyes megnyitóra október 5-én kerül sor, amikor kiadják az immár hagyományos istvánffy gyula néprajzi pályázat díjait.

két tudományos ülést rendeznek. az egyik borsod megye irodalmi hagyományairól tartanak előadásokat, megemlékezve csokonairól, születésének kétszázadik évfordulója alkalmából. előadásra ismertetik a borsodi nyomdászat kialakítását, illetve fejlődését. az idén a pest megyei muzeumi szervezet kutatásait, közművelődési tevékenységét ismertetik meg a borsodi muzeológusok.

beszámolnak tudományos tevékenységükről a miskolci herman ottó muzeum munkatársai is. előadásokat tartanak többek között a honfoglaláskori őrsur-nemzetség birtokviszonyairól végzett kutatásokról, a matyó himzésről, miskolc kereskedelmi és ipari fejlődéséről.

a muzeumi hónap során megemlékeznek a kelemér községben létesített tompa mihály emlékmúzeum, valamint a tokaji helytörténeti muzeum fennállásának tízéves jubileumáról is./mti/

bb.48. megkezdődött az utószezon a velencei-tónál - élénk idegenforgalom

vid/a/-cz

1973. szeptember 10.

hétfőtől utószezon van a velencei-tónál. a strandok, szálláshelyek forgalma azonban még egyáltalán nem ,, utószezoni,, népes szeptemberi vendégsereg pihen ezekben a napokban is a velencei-tó partján.

16.05/a

- 34 -

16.45

bb.48./ megkezdődött.....folyt./-a

a nyáriasan meleg, fürdésre, napozásra alkalmas időjárás benépesítette az üdülőtelepeket: az agárdi touring hotelben cseh-szlovák és hazai vendégek tartózkodnak, a kempingben pedig magyar és lengyel fiatalok ütöttek tanyát. a strandokon nyárias a forgalom: sokan igyekeznek kihasználni az ,, ajándék,, szeptemberi napsugarakat és fürdési lehetőséget. népszerűek a sétahajók, a velencei-tavi háromtagú flotta szinte a nap minden órájában nagy forgalmat bonyolít le. /mti/

--

bb.50. 50 klubvezető a novákpusztai kisz táborban

vid/a/-cz

1973.szeptember 10.

hétfőn 50 győr-sopron megyei ifjúsági klub vezetője érkezett novákpusztára, a megyei kisz bizottság vezetőképző táborába, ahol a következő művelődési évadára és a kisz kulturális-politikai akcióira készülnek fel egyhetes továbbképzésen.

a vezetőképző tábornak ez az idei utolsó turnusa. május 7-től szeptember 15-ig 18 csoportban négy, hat, illetve tiznapos táborokban, 1600 kisz-tisztségviselő vett részt. /mti/

--

bb.51. olaszországi vendégszereplésre utazott a gyulai körös népi táncgyűttes

vid/a/-cz

1973. szeptember 10.

csaknem egy évtizede alakult testvérvárosi kapcsolat gyula és az olaszországi budrio város között. hétfőn a budrioi polgármester meghívására 9 napos vendégszereplésre budrioba utazott a gyulai körös népi táncgyűttes 38 tagja. a többszörösen kitüntetett, jó hírű együttes magyar, román és német népi táncokkal, népzenei számokkal és népdalokkal szórakoztatja budrio és a környékbeli városok lakóit.

/mti/

--

16.10/a

16.50

- 35 -

bb.49. megszűnik a villamos közlekedés szombathelyen - a vas
megyei szállítási bizottság ülése

vid/a/-cz

1973. szeptember 10.

szombathely közlekedése eddigi legnagyobb változására ká-
szul: előreláthatólag a jövő év végén megszűnik a villamos for-
galom a 70 000 lakosu megyeszékhelyen. hetven éve rójják utcáit
a kis sárga kocsik; a lokálpatrióták tüzzel-vassal ragaszkodnak
hozzá, elképzelhetetlennek tartják a várost nélküle. a villamos-
vasut országosan is nevezetes: részben mert az ország legöregebb
vidéki villamosa, egyetlen keskeny nyomközű városi tömegköz-
lekedési eszközünk, másrészt pedig a legolcsóbb a viteldíja. é-
vente 7.5 millió utast szállít. szombathely lakóinak 20 százalé-
ka veszi igénybe.

megszüntetése azonban elkerülhetetlen: elavult egyvágányu
vonalvezetése bénítja a város belső közlekedését, balesetveszély-
es. a pályát és a kocsikat fel kellene újítani, ez azonban
drága a 2,8 kilométer hosszú pályán. ésszerűbb autóbuszokra te-
relni a forgalmat.

a szakemberek elkészítették a város egységes tömegközleke-
dési tervét, amelyet hétfőn ismertettek a vas megyei szállí-
tási bizottság ülésén. eszerint tíz ikarusz 260-as legújabb tí-
pusu panoráma autóbusszal pótolják majd a villamost. a városi
autóbusz járatok számát a mostani napi 529-ről 1023-ra növelik.

a jelentős közlekedési változást utfelújítások, új csomó-
pontok kialakítása előzi meg. átépítik a helyi autóbuszok indi-
tőhelyét. az átszállással megváltozik, gyorsul jóformán az egész
város közlekedése. a derkovits lakótelepen, szombathely új
városrészében például öt percenként járnak a buszok.

a szállítási bizottság a megyei tanács tervgazdasági bizott-
ságához továbbította a tervet, amely a végrehajtó bizottság
elő terjeszti azt. /mti/

--

16.20/a

- 36 -

17.00

bb.52. surányi Ibolya előadóst-sorozata békés megyében

vid/a/-cz

1973. szeptember 10.

surányi Ibolya előadóst-sorozat kezdődött hétfőn békés
megyében. szeptember 10-13-a között „békési versek”, címmel
elsősorban békés megyében élő, illetve innen származott költ-
ők verseit tolmácsolja. az előadóművésznők többek között Ladányi
Mihály, Darvas József, Sass Ervin, Párdi Anna, Simonyi Imre leg-
szébb verseit, illetve friss hangú prózáit hallhatják az érdeklő-
dők. surányi Ibolya előadóstjein Bessenyei György irodalomtörté-
néssz mond összekötőszöveget. surányi Ibolya békéscsabán, Köröstar-
csán, Sarkadon, Békésen, Zsadányban, Tarhoson, Nagyszénáson és
almáskamaráson lép fel. /mti/

--

bb.53. bábólnán is megkezdtek a kukorica betakarítását - az
aszály ellenére kiváló termésre számítanak

vid/a/-cz

1973. szeptember 10.

hétfőn bábólnán is munkához kezdtek a kukoricakombájnok.
a 25 nagyteljesítményű négy, illetve hatsoros gépből egyelőre
15 dolgozik az állami gazdaságban, illetve a körzetéhez tar-
tozó banai jókai és ácsi egyetértés tsz-ben. most a korai
fajtákat, elsőként a georgicont aratják. természetesen a
különböző fajtákkal a betakarítási időt az idén is széthúzták:
egyedül bábólnán a hatezer hektáron tíz fajtát termesztenek.
munkához kezdtek a gazdaság szarító berendezései is. ha tel-
jes nagyüzem lesz, vagyis valamennyi kombájn dolgozik, a hét
szarító akkor is közvetlenül fogadni tudja a földekről érke-
ző nagy mennyiségű termést.

természetesen az idén is valamennyi kombájn fotocellás
monitor van. Európában elsőként alkalmazzák ezeket a berende-
zéseket. a fotocella a kombájn legfontosabb tengelyeinek a
működését ellenőrzi és ha valami elétérés van, azonnal jelzi a
vezetőfülkében lévő monitoron. ezzel biztonságosabbá teszik az
éjszakai munkát is, így éjjel-nappal dolgoznak.

/folyt.köv./
16.30/a

- 37 -

17.30

bb.53./ bábolnán is.....folyt./-a

nagy érdeklődéssel figyelik a betakarítás eredményeit a bábolnaiak. most derül ki ugyanis az is, hogyan dolgoztak a traktorosok. a cps zárt termelési rendszerben, ahol a termelés minden egyes elemének nélkülözhetetlen szerepe van, kiváló nagyteljesítményű gépeket alkalmaznak, de emellett nagyon sok függ a dolgozók jó munkájától. ezért versenyt hirdettek a traktorosok között. nagy táblák jelzik mindenütt az egymást váltó két traktoros nevét/ egy gép csaknem 800 hektárt művel/, a kukorica fajtáját és tőszámát.

nem kevésbé nagy érdeklődéssel figyelik országszerte is a bábolnai eredményeket. az idén ugyan már nem a gazdaság irányítja a cps kukoricaföldek munkáit, hisz tavasszal megalakult a rendszerben dolgozó gazdaságok közös vállalata. a technológiát azonban a bábolnaiak dolgozták ki négy évvel ezelőtt, nekik van a leggazdagabb tapasztalatuk, és most is minden erejükkel, tudásukkal segítik a cps munkáját. a termésbecslések azt mutatják, most sem fognak csalódni bennük. jóllehet az ideai csapadékhiány, a tavalyihoz viszonyított mintegy 100 milliméternyi veszteség a bábolnai földeket is nagyon megviselte, mégis várhatóan túlhaladják a tavalyi rekordot. /mti/

--

bb.55. új iskola szeged legnagyobb új lakónegyedében

vid/a/-cz

1973. szeptember 10.

szeged legnagyobb új városnegyedében, az olajmező közelében épülő, s már 15 000 embernek modern otthont nyújtó tarjánban hétfőn új általános iskolában kezdődött meg a tanítás. a tizenhat milliós beruházással épülő iskolának egyelőre az első szárny-épülete nyitotta meg a kapuit több mint félezer gyermek számára. a másik felét az év végén adják át rendeltetésének. ebben az épületrészben kap helyet a tornaterem, a napközi otthon, majd a 700 adagos konyha is. jövőre uszómedence is lesz a városnak ebben az egyik legkorszerűbb általános iskolájában. /mti/

--

16.35/a

17.40

- 38 -

bb.54. tanévnyitó ünnepségek egyetemeken, főiskolákon

ö/vid/fm/a/-cz

1973. szeptember 10.

a debreceni agrártudományi egyetemen hétfőn tartották a tanévnyitó nyilvános tanácsülést. a megjelenteket - köztük dr. soós gábort, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettesét, sikula györgyöt, a hajdu-bihar megyei pártbizottság első titkárát, dr. ambrus istvánt, a megyei tanács elnökét, dr. ács istvánt, a debreceni városi tanács elnökét - dr. kádár béla dékán köszöntötte. ezt követően dr. ács Antal rektor mondott ünnepi beszédet, majd az elsőévesek eskütételére, továbbá vas- és aranydiplomák átadására került sor.

a soproni erdészeti és faipari egyetem tanévnyitó és doktoravató ünnepségén dr. madas andrás mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, c. egyetemi tanár köszöntötte az intézmény vezetőit, oktatóit és hallgatóit. dr. cziráki józsef rektor ünnepi beszéde után négy új műszaki doktor avatására, majd vas-, gyémánt- és aranydiplomák átadására került sor. a rektor bejelentette, hogy az új tanévben hatan részesülnek népköztársasági ösztöndíjban. ezután kiemelkedő tanulmányi eredményt elért hallgatókat tüntetett ki az egyetem rektora.

a kaposvári mezőgazdasági főiskola tanévnyitó ünnepségén megjelent váncsa jeno, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes és németh ferenc, a somogy megyei pártbizottság első titkára. dr. guba sándor főigazgató köszöntötte az ünnepség résztvevőit. ezután 131 elsőéves hallgató - köztük a most induló mezőgazdasági szervező üzemmérnöki szak 57 hallgatója - tett esküt. a tanévnyitó alkalmából a főiskola aulájában ügyviteltechnikai kiállítás nyílt.

pécs két legnagyobb főiskolája - a tanárképző és a műszaki főiskola - ugyancsak hétfőn nyitotta meg az új tanévet. a tanárképző főiskola ünnepélyén dr. kálmánchey zoltán főigazgató köszöntötte az 1600 nappali tagozatos hallgatót. ennyi diákja még sohasem volt a főiskolának, amely ebben a tanévben kezdte meg működésének második negyedszázadát. a tanévnyitón több mint 400 elsőéves hallgató tett fogadalmat. - a pollack Mihály műszaki főiskolán juhász jeno főigazgató nyitotta meg az új tanévet, amelyben több mint ezer hallgató - köztük 400 elsőéves - készül üzemmérnöknek. a fiatal felsőoktatási intézmény az idén tovább korszerűsödött: új oktató - és vizsgáztató gépek, audio-vizuális berendezések segítik a képzést.

/folyt.köv./
16.55/a

- 39 -

17.45

bb.54./ tanévnyitó.....folyt./-a

az egri ho si minh tanárképző főiskola 26.tanévnyitó ünnepségén dr. nagy józsef főigazgatóhelyettes méltatta az egri tanárképzés negyedszázados eredményeit és ismertette az új tanév feladatait. hangoztatta, hogy az új tanévet minden korábbinál nagyobb létszámmal kezdik: a nappali tagozaton 1200 hallgató tanul az idén. az egri tanárjelöltek 80 százaléka - leány, és több mint fele fizikai dolgozó gyermeke. a tanévnyitón 325 elsőéves hallgatót avattak a főiskola,, polgáraivá,, majd aranydiplomák átadására került sor. - ugyancsak hétfőn kezdődött meg a tanítás a kertészeti egyetem gyöngyösi főiskolai karán.

az esztergomi tanítóképző intézetben hétfőn a 131. tanévet nyitották meg. az idén jóval több elsőévest köszöntöttek, mint az előző esztendőben. célul tűzték ki, hogy minél többen végezzék el a nappali - és minél kevesebben levelező tagozaton a felsőfokú iskolát. az ünnepségen öt aranydiplomát adtak át nyugdíjas esztergomi pedagógusoknak.

a sárospataki tanító-és óvónőképző tanévnyitóján dr.károly istván igazgató köszöntötte a 126 elsőéves tanítóképzőst és a 28 óvónőjelöltet. az intézményben a levelező tagozatosokkal együtt összesen több mint hatszázan tanulnak a különböző évfolyamokon.

a nyiregyházi mezőgazdasági főiskola tanévnyitó ünnepségén dr. vétek jános főigazgató köszöntötte a 430 hallgatót, s bejelentette, hogy a főiskola - a termelő üzemek igényeinek eleget téve - az 1973-74-es tanévre új szakot indított, amelyen 39 hallgató az üzemszervezés tudományát sajátítja el. a nyiregyházi mezőgazdasági főiskola a termelés minden szakága számára képez üzemmérnököket./mti/

bb.
felhasználható 19.00 óra után:

bb.57. 50 éve fényképez - Liebmann béla fotóművész kiállítása szegeden

vid/a/-cz

1973.szeptember 10.

Liebmann béla szegedi fotóművész archiv és művészi fotóiból rendezett kiállítás nyílt szegeden hétfőn este a sajtónáz nagytermében. a szerzőnek - mint fotoripporternek - 50 éves munkássága alatt számtalan felvétele jelent meg a hazai és külföldi lapokban, kiadványokban. különösen értékesek- dokumentációs jellegűknél fogva - azok a képek, amelyeket közvetlenül a felszabadulás után készített, ilyen például a földosztást ábrázoló sorozata. végig kísérte objektívjával többek között a szegedi szabadtéri játékokat és művészi fotókon örökítette meg a szegedkörnyéki népszokásokat, népviseletet.

a ma is dolgozó Liebmann bétát dr.nikolényi istván újságíró köszöntötte és nyitotta meg a tárlatot./mti/

17.10/a

- 40 -

17.50

bb.56. a fertő-tó, a balaton és a ráckevei duna fejlesztéséről tárgyalt az országos vízgazdálkodási bizottság

1/sb/gk/a/-cz

1973.szeptember 10.

az országos vízgazdálkodási bizottság hétfőn ülést tartott. az ülésen megjelent kisházi ödön, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnökhelyettese, a nyugat-dunántuli intéző bizottság elnöke, horn dezső közlekedés-és postaügyi miniszterhelyettes, a ráckevei duna intéző bizottságának elnöke, lombos ferenc, a győr-sopron megyei tanács elnöke, valamint a vízgazdálkodásban érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek képviselői.

az ovb megtárgyalta a vízparti üdülésben és a regionális jellegű idegenforgalomban az ország egyik kedvező adottságú térsége, a fertő-táj vízgazdálkodásának helyzetét és a fejlesztési feladatokat. a fertő-táj regionális fejlesztése számos vízminőségvédelmi, szabályozási, komplex vízgazdálkodási munkát igényel. ennek átfogó koncepciója fontos tőszabályozási feladatként irányozza elő a fertőrákosi vízitelep építését, a tó partmenti területeinek kotrását, a vízszint szabályozása végett a fertő-széli zsilip kapacitásának bővítését, a vízszint-megfigyelő és hidrometeorológiai hálózat bővítését, a környező területek vízellátásának javítását és a tó vízminőségvédelme érdekében a tóparti területek csatorna-hálózatának kiépítését. a vízügyi szervek a közös érdekű munkákat az osztrák vízgazdálkodási szervekkel összehangoltan szándékoznak elvégezni. a fertő-táj vízgazdálkodás-fejlesztési koncepcióját az ovb elfogadta.

az ovb részletesen foglalkozott a ráckevei duna és üdülőkörzete vízgazdálkodás-fejlesztési tervével. ezt a térséget a fővároshoz való közelsége, a duna-ág állandó vízszintje és sok egyéb kedvező adottság az ország egyik legkiemelkedőbb fontosságú vízparti üdülőkörzetévé teszi. a koncepció előírja a duna-ágnak szennyezés elleni védelmét, a vízminőség javítását, a kellő tisztítás után a szennyvizek tulnyomó részének a duna főmedrébe való átvezetését, valamint a duna-ág szabályozási vonalának tervszerű kialakítását. az ovb a koncepciót elfogadta. ennek alapján a az építészeti és városfejlesztési minisztérium és az országos vízügyi hivatal együttműködésével rövidesen elkészül és a minisztertanács elé kerül a táj regionális fejlesztési terve.

/folyt.köv./

17.15/a

- 41 -

18.00

b.56./a fertő-tó.....folyt./-a

az ovb megvitatta a balaton környék vízellátásának helyzetéről szóló tájékoztató jelentést, amely beszámol arról, hogy a gyors fejlesztés eredményeképpen az 1971. évi 53 000 köbméteres napi kapacitással szemben 1973-ban naponta 96 000 köbméter ivóvíz termelése vált lehetővé. így az eredetileg 1975-re tervezett 68 000 köbméter ivóvíztermelést - az idegenforgalom gyors növekedéséhez alkalmazkodva - már 1973-ra sikerült teljesíteni a balaton térségében. ebben az idényben - néhány helyi nehézségtől eltekintve - a vízellátás zavartalan volt. a vízellátás növekedési ütemének megfelelően jelentősen fejleszteni kell a térség csatornázását is. a negyedik ötéves terv hátralévő időszakában további 256 millió forintot fordítanak a balaton-környéki vízellátás és csatornázás fejlesztésére. a bizottság a jelentést tudomásul vette. /mti/

--

bb.58. hétfőn átadták az agromasexpo-73 díjait - növekvő érdeklődés a kiállításon

1/n1/gk/a/-cz

1973. szeptember 10.

hétfőn még a vasárnapinál is több látogatója volt az agromasexpo,73 nemzetközi mezőgazdasági és élelmiszeripari gép-és műszerkiállításnak kőbányán, a budapesti nemzetközi vásárközpontban. a vendégek sorát az mszmp megyei bizottságainak titkárai és gazdaság-politikai osztályvezetői nyitották meg, akiknek dr. kőrösvölgyi lászló, a kiállítás igazgatója mutatta be a pavilonokat. délelőtt sok külön-autóbusz érkezett vidékről az érdeklődő ezreivel.

délután nacsádi árpád a bírálóbizottság elnöke átadta a kiállítás díjait. összesen 144 kiállított terméket díjaztak a rendezők. kiadtak 62 arany-, 54 ezüst- és 28 bronzérmét. a magyar vállalatok gyártmányainak javuló versenyképességét jelzi, hogy a díjaknak több mint a felét, 33 ezüst-, 40 arany és 21 bronzérmét itthon tartották. többek között aranyérmét nyert a mezőgép tröszt ünjárái öntözőberendezése és a folyamatos kenyértészta készítő gépsora. a külföldi kiállítók termékei közül kiemelkedett a szovjet ünjárái nagyteljesítményű utépitő gép és egy nszk-cég gyártmánya, a traktorra szerelhető, különleges zajcsökkentő biztonsági fülke. a mezőgazdaság korszerű gépesítését és az élelmiszeripari termelés növelését elősegítő gépek gyakorlati szakmai bemutatói keddtől kezdődnek. /mti/

--
- 42 -

17.25/a

18.05

bb.60. elhunyt szentiványi lajos

1 ró/gk/zs/ok -cz

1973. szeptember 10.

életének 65. évében váratlanul elhunyt szentiványi lajos egyetemi tanár, kossuth-díjas festőművész, a magyar népközársaság érdemes művésze. temetéséről később intézkednek.

magyar képzőművészeti főiskola

magyar képző- és iparművészek szövetsége

magyar népköztársaság művészeti alapja

x x x

a képzőművészeti főiskolán benkhard ágost növendéke volt. első gyűjteményes kiállítását 1943-ban a nemzeti szalonban rendezték - ezt a korszakát tájképek, csendéletek és figurális kompozíciók uralták. stílusát frissesség, impresszionista vázlatosság, könnyed rajz jellemezte. foglalkoztatták murális felataok is: a szegedi tiszai szálló, baján a vízgazdálkodási technikumban a pápai pártház, őrzi falfestészetű műveit. jelentős volt pedagógiai tevékenysége is; az iparművészeti főiskolán, s 1963-tól a képzőművészeti főiskola festő tanszékén tanított. /mti/

---

bb.61. október 4-ig érvényesek a tanulóbérlet-igazolványok

gg/zs/ok -cz

1973. szeptember 10.

a tavalyi tanévre érvényesített tanulóbérlet-igazolványok október 4-ig érvényesek. azokat a bérlet-igazolványokat, amelyek hátoldalán az érvényesítési rovatban utolsó igazolás-ként az 1972-73-as tanév szerepelt, az 1973-74-es tanévre érvényesíteni kell.

a tanulók bérleti igazolványa a következő bérletpénztárakban váltható meg, vagy érvényesíthető: ii. kerület moszkva tér, v. kerület calvin tér; vii. kerület akácfa utca 15; vii. kerület thököly ut 40; viii. kerület baross tér, keleti pályaudvar; viii. kerület rákóczi ut-muzeum körut sarok, ix. kerület boráros tér 2; ix. kerület nagyvárad tér; xi. kerület mórincz zsigmond körtér, xiii. kerület kádár utca.

bérleti igazolvány váltható vagy érvényesíthető továbbá egyes nagyobb hév személypénztáraknál. /mti/

17.20/ok

18.10

- 43 -

bb.62. csehszlovák kulturális delegáció érkezett hazánkba

gg/zs/ok -cz

1973. szeptember 10.

hétfőn dr. Jozef Svagera miniszterhelyettes vezetésével csehszlovák kulturális delegáció érkezett hazánkba. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. Orbán László művelődésügyi minisztériumi államtitkár fogadta. ott voltak a külügyminisztérium és a csehszlovák nagykövetség munkatársai. a küldöttség a kulturális kapcsolatok továbbfejlesztéséről tárgyal a művelődésügyi minisztériumban./mti/

---

bb.63. magyar küldöttség utazott a szocialista országok miniszterei konferenciájára

gg/zs/ok -cz

1973. szeptember 10.

Dr. Polonszky Károly és dr. Gosztonyi János művelődésügyi miniszterhelyettesek vezetésével delegáció utazott Ulanbatorba, a szocialista országok felsőoktatási miniszterei konferenciájára. a konferencián részt vesznek a közoktatási miniszterek is./mti/

---

bb.64. a budapesti közlekedési vállalat

gg/zs/ok -cz

1973. szeptember 10.

Értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 11-én, 12-én 13-án és 14-én 8.30 órától 13.30-ig a XIV. kerület, Nagy Lajos király útján az Egressy tér és Örs vezér tere között, Vágányszabályozást végez. ez idő alatt villamos viteldíjjal autóbuszok közlekednek./mti/

---

bb.65. ki látta a balesetet?

mm/zs/ok -cz

1973. szeptember 10.

Augusztus 28-án 23 óra körül Budapesten a VIII. kerület Baross utca és a Lujza utca kereszteződésében egy eddig ismeretlen vezető személygépkocsival elgázolt egy 44 éves asszonyt, aki súlyosan megsérült. az ismeretlen vezető a helyszínről megállás nélkül továbbhajtott.

A BRFK közlekedésrendészete kéri azokat a szemtanúkat, akik a balesetre vonatkozóan felvilágosítást tudnak adni, jelentkezzenek a Budapest IX. kerület Nádasdy utca 1-3. szám 1. emelet 113 számú szobában, vagy telefonon a 341-560/141-es mellékállomáson./mti/

17.25/ok

18.15

- 44 -

bb.66. Gerhard Herzberg

fk/zs/ok -cz

1973. szeptember 10.

Nobel-díjas fizikus-professzort, az MTA tiszteleti tagját Ardey-Gruz Tibor, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke hétfőn fogadta hivatalában./mti/

---

bb.67. kitüntetés

fk/zs/ok -cz

1973. szeptember 10.

A népköztársaság elnöki tanácsa Szádeczky-Kardoss Elemér akadémikusnak, 70. születésnapja alkalmából - tudományos munkásságáért és tudományos közéleti tevékenységéért - a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetést adományozta.

A kitüntetést ténylegi Pál, akadémikus, az MTA főtitkár-helyettese hétfőn adta át az akadémián./mti/

---

bb.68. felvonultak a kotrógépek a Tisza partjára - megkezdték a testvériség magyar-szovjet gázvezeték építését

vid/fm/ok -cz

1973. szeptember 10.

Barta Éva, az MTI tudósítója jelenti:

Felvonultak a kotrógépek a Tisza vásárosnaményi szakaszához, és előkészítik a medret a 800 milliméter átmérőjű csövek lefektetéséhez. ezzel a munkával megkezdődött a testvériség elnevezésű szovjet-magyar földgázvezeték építése, amely az államközi megállapodás értelmében 1975-ben már egy milliárd köbméter földgázt szállít hazánkba. a földgázimport az első időszakban az északi iparvidék ellátását biztosítja. az épülő vezetéknek jelentős része van a szénhidrogénprogram megvalósításában, amely az energiafelhasználás korszerűsítését, a kőolaj és a földgáz térhódítását írja elő.

Az 1.1 milliárd forintos beruházási költségű vezeték terveit az olajterv készíti és a generál kivitelező a kőolajvezeték vállalat. a beruházás előkészítéséről a síófoki vállalat-tól kért tájékoztatást az MTI munkatársa.

/folyt.köv./

- 45 -

17.35/ok

18.30.

bb.68./ felvonultak ... 1. folyt./ok

elmondották, hogy a 130 kilométer hosszúságú vezetékét szovjet szakemberek közreműködésével építik. a kőolajvezeték vállalat kapacitáshiányát a szvetmetromexport egyesülés pótolja. s az összeruházásnak mintegy 40 százalékát vállalja. a szovjet műszaki szakemberek már hazánkban tartózkodnak. most elemzik a vezeték útjának nyomvonalát. az itt tapasztaltak fontos részei lesznek majd az ütemtervnek. összesen 200 szovjet szerelőt várnak, akik részére előreláthatóan nyíregyházán gondoskodnak ideiglenes otthonról.

a testvériség vezeték beregdarócnál lépi át a határt, és a megvalósítás első szakaszában leninvárosnál lesz a végállomása. Ujvárosban gyártott csövek földbehelyezése szovjet vállalat feladata, a kőolajvezeték vállalat gondoskodik a hírközlés, a katódos korrózióvédelem és a központi vezérlés kiépítéséről. a földgázvezeték irányítási központja miskolcon lesz, ahol a mechanikai mérőműszerek gyárának berendezése állandóan figyelemmel kíséri a földgáz utját, s gombnyomásra nyitja, zárja a tolózárat. a vezetéknek négy alkalommal kell a folyóvíz alatt „átbujtatni”, a tiszta alatt másfél méterre a víztől vásárosnaménynál és polgárnál huzzák át a csövet, majd pedig a keleti és a nyugati főcsatorna alatt is kiépítik a vezetékét. a most megkezdett mederkotrás ennek a munkának első lépése./mti/

...- Va duna

vbb.59. a „mi hoztuk az időt”, kiállítás a csepel autógyárban

t zsu/fk/zs/ok -czn

1973. szeptember 10.

a nagy sikerű „mi hoztuk az időt”, című vándorkiállítást a csepel autógyár kulturházában hétfő délután nyitották meg.

a képben, szövegben és grafikai anyagban gazdag sokoldalú dokumentum gyűjtemény - amely bemutatja a munkásosztályt, annak a társadalomban elfoglalt helyét, arányát, s viszonyát a többi osztályhoz és réteghez - szeptember 14-ig tart nyitva. /mti/

...-

17.40/ok
18.40

- 46 -

bb.69. vége a nyárnak! - a kárpát medencébe is betört a hűvös levegő

1 sz/mm/ok -cz

1973. szeptember 10.

néhány óra alatt megváltozott hazánk időjárása. véget ért a szeptemberi kánikula, betört a szeles, esős ősz a kárpát medencébe is.

még néhány nappal ezelőtt nyugatról kelet felé tartott a hűvös légáramlás és ez igazi őszi időt hozott először a brit szigetekre, majd skandináviára és a szovjetunió európai részére is. hétfőre azonban a szeles, csapadékos, hűvös lég-tömegek irányt váltottak és dél felé indultak. a déli órákban pedig már elérték az alpok térségét, a kárpátok hegyvonulatát. ezeken a helyeken jelentősen visszaesett a hőmérséklet, 8-10 fokkal kevesebbet mértek, mint az elmúlt napokban. többfelé kíséi a hűvös levegőt eső, zápor, helyenként zivatar, megerősödő északnyugati szél.

s míg hazánkban vasárnap kánikula tombolt, a hőmérséklet 28-33 fokig emelkedett, addig hétfőn a hajnali órákra már 11-16 fokig hült le a levegő. a nyugati-északnyugati megyékben fokozatosan megnövekedett a felhőzet, sok helyről jelentettek záport, zivatart. ugyanakkor a tiszántúlon még 30-31 fokos volt a meleg, a meteorológiai előrejelzés szerint a „nyár órái itt is megvannak számlálva.,,

a következő napokban tehát országszerte megszűnik a meleg, napos idő. helyette helyenként viharos északi-északnyugati széllel kísért felhőátvonulások, zápor, zivatar várható. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 8-13 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet 18-23 fok között lesz./mti/

...-

bb.71. meghalt ökrös dezső

vid/ok -cz

1973. szeptember 10.

73 éves korában, hosszú szenvedés után meghalt ökrös dezső, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. 1919-ben lépett be a pártba, s azóta dolgozott, elsősorban szegeden a munkásmozgalomban. temetéséről később intézkednek.

az mszmp szeged városi bizottsága

/mti/

...-

17.45/ok
18.43

- 47 -

bb.71. francia professzor előadása a szövetkezeti tudományos tanács plenáris ülésén

t/ol/mm/a/-cz

1973. szeptember 10.

a szövetkezeti tudományos tanács hétfőn a tot székházában tartotta soronkövetkező plenáris ülését. ezen ,, a szövetkezetek demokratikus élete,, címmel georges lasserre, az université de paris professzora, a revue des études coopératives szerkesztő bizottságának tagja tartott előadást. a haladó szellemű neves francia szövetkezeti teoretikus különösen az oktatás terén fejt ki élénk tevékenységet, amely hazájának szövetkezeti speciális-tái mellett kiterjed a fejlődő országok fiatal generációjára is.

a vendég előadásában egyebek között körvonalazta a szocialista országokban és a nyugati tőkés államokban az adott működési feltételek megfigyelhető különbözőségeit és azonosságait, majd részletesen taglalta a francia szövetkezeti mozgalom helyzetét. elmondotta például, hogy a lakásszövetkezetek tagsága különösen az építések idején aktív, a beköltözést követően érdeklődése el-lanyhul, noha franciaországban is gondot jelent a szövetkezeti épületek karbantartásának megoldása.

a francia mezőgazdaságban különböző típusú szövetkezetek alakultak. ennek egy fajtáját például a termelőeszközök közös használatára hívták életre, mindössze 10-20 főnyi tagsággal. a demokrácia természetszerűleg ezekben a kollektívákban érvényesül leginkább, s ez vonatkozik a mezőgazdasági nitelszövetkezetekre is. érthető, hiszen ha az ilyen szövetkezet egy tagja fizetésképtelenné válna, az minden egyes tagot érzékenyen érintene.

Legelterjedtebb típus az értékesítő szövetkezeteké. sok kis kollektívájuk nagy szövetkezetekké egyesül, mert csak így lehetnek versenyképesek a nagyvállalatokkal. ezzel velemjár a hozzáértő vezetési problémája, valamint az érdekelletét a szövetkezetekbe tö-mörült kisparasztság és nagygazdák között. ez egyébként jellemző a fogyasztási szövetkezetekre is.

a fogyasztói társadalomban a nagyvállalatok és a gazdagabb rétegek befolyásának nem kis helyt adnak a tömegkommunikációs eszközök. befolyásuk nemcsak a gazdasági versenyben, hanem pszichikailag is megnehezíti a szövetkezetek helyzetét. a mozgalom részvevői napjainkban azon munkálkodnak, hogy a téves nézetekkel, elméletrendszerrel vívott harcukkal egyidejűleg még gazdaságosabbá, még vonzóbbá tegyék a szövetkezést, s megerősítsék tag-ságukban a szövetkezés erejébe vetett meggyőződést.

az előadást követő eszmecsereből több neves hazai szövetkezet-politikus vette ki részét./mti/

17.45/a
18.45

- 48 -

felhasználható:19 óra után!

bb.72. lódi ferenc költő szerzői estje szegeden

vid/fm/ok -cz

1973. szeptember 10.

a szegedi művészkлубban hétfőn szerzői esten ismertették lódi ferenc költő, újságíró munkásságát. a felszabadulás óta megjelent öt kötetének verseiből melis gábor, a szegedi nemzeti színház tagja adott elő./mti/

---

bb.73. nyári forgalom az ibusz-nál

l kg/gg/ok -cz

1973. szeptember 10.

nyári ,,üzemmenetet,, tart az ibusz, fővárosi szálloda-helyei csaknem mind foglaltak, s a budapesti fizetővendég szolgálatnál is tetőzik a forgalom, itt 4 000 külföldit helyeztek el az elmúlt napokban. a turisták többsége osztrák, svájci és finn, de sok a lengyel és az ndk-beli is.

az iroda programja iránt sem csökken az érdeklődés, naponta öt városnéző autóbussz indul, tele külföldiekkel, s népe-sek a bugacra, egerbe és a dunakanyarba szervezett kirándulá-sok. az esti programok közül legkedveltebb a borozással, bableves evéssel egybekötött éjszakai ,,csatangolás,, pihe-nővél a maxim bárban.

a balatonon szeptemberre meghirdetett kedvezményes áron kínált szálláshelyeket is sokan vették igénybe, hazaiak és külföldiek egyaránt. a tapasztalat szerint kedveltebb most az északi part, itt csaknem minden szálloda-hely foglalt./mti/

---

bb.74. kiss jános

mm/ok -cz

1973. szeptember 10.

az erdőrt vállalat 5-ös számú telepének párttitkára a párt-és a munkásmozgalom hűséges harcosa, 37 éves korában váratlanul elhunyt. temetése szeptember 12-én 17 órakor lesz a bu-dakeszi temetőben.

mszmp xx. kerületi bizottsága

erdőrt vállalat 5-ös számú telepe

/mti/
18.00/ok
18.45

- 49 -

bb.75. a belföldi szerkesztőség hírjegyzéke 13 órától 18 óráig

fné/ok -cz

1973. szeptember 10.

22. fneb-ülés
23. madách színház társulati ülése
24. közlekedési balesetek
25. dajka ferenc
26. amerikai megbízólevél átadás
27. bécsben megnyílt
28. népfront-kezdeményezés szolnokon
29. megkezdődött a cukorgyártás ercsiben
30. a fiap ülése síófokon
31. távirat
32. elutazott
33. tudományos tanácskozás
34. sajtótájékoztató a fészek klubban
35. hajózási konferencia
36. sajtótáj. a ruhaipari ujitások kiállításáról
37. sajtótáj. a hannoveri szakkiállításokról
38. országos értekezlet a bm-ben
39. stockholmba utazott
40. csütörtökön temetik demjén attilát
41. indiai nőküldöttség
42. a bpesti történeti muzeum
43. elhunyt polyák istván
44. sertéshusgyár
45. hatvani cukorgyár
46. muzeumi hónap borsodban
47. barátsági gyűlés balassagyarmaton
48. élénk idegenforgalom a velencei-tónál
49. vas megyei szállítási bizottság ülése
50. kisz tábor
51. olaszországba utazott
52. surányi ibolya
53. kukoricabetakarítás bábolmán
54. tanévnyitók az egyetemeken és főiskolákon
55. új iskola szegeden
56. vizgazdálkodási bizottság ülése
57. luebman béla kiállítása
58. agromaxexpo díjak
59. kiállítás csepelen
60. elhunyt szentiványi

/folyt.köv./

- 50 -

18.10/ok *ll*
18.45

bb.75./ a belföldi ... 1. folyt./ok

61. diákbárletek
62. csehszlovák küldöttség
63. magyar küldöttség utazott
64. bkv-hírek
65. ki látta a balesetet?
66. nobel-díjas professzor
67. kitüntetés
68. gázvezeték
69. vége a nyárnak
70. meghalt ökrös dezső
71. francia professzor előadása
72. lövy-est
73. nyári forgalom az ibusznál
74. elhunyt kiss jános
75. hírjegyzék

/mti/

---

bb.76. időjárásjelentés

gg/ok -cz

1973. szeptember 10.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este 19 órakor

szeles, hűvös idő

felhőátvonulások, többfelé eső, zivatar. élénk, több helyen erős, időnként viharos lökésekkel kísért északi, északkeleti szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 16-21 fok között./mti/

---

bb.77. hétfőn este

k vt/gg/ok -cz

1973. szeptember 10.

visszaérkezett berlinből a magyar partizán szövetség küldöttsége, amely - markó imre titkár vezetésével - a német demokratikus köztársaság antifa szövetségének meghívására részt vett a fasizmus áldozatainak emléknapja, valamint a fasizmus és háborúellenes harci nap ünnepségein./mti/

20.05/ok

- 51 -

ll

bb.78. moldvai mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba

k jf/gk/ok -cz 1973. szeptember 10.

dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter meghívására hétfőn n. berezsnóznak, a moldvai szszk mezőgazdasági miniszterének vezetésével küldöttség érkezett hazánkba. fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes. a küldöttség tárgyalásokat folytat a kétoldalu együttműködés kialakításának kérdéseiről./mti/

---

bb.79. visszavonás

ok -cz 1973. szeptember 11.

mai bb.22. számú hírünk / a kisiparosok adózását .../
2. 2 bek. 2. mondatát:

a kisiparosok és kiskereskedők adóalapjának, illetve adójának megállapítására 1971 január 1-től adóközösségekben kerül sor.

v i s s z a v o n j u k ! ! ! !

/mti/

---

bb.80. kereskedelmi delegáció utazott görögországba

fk/ok -cz 1973. szeptember 10.

veress páter külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével hétfőn este kereskedelmi delegáció utazott görögországba a szaloniki nemzetközi vásárra. a szaloniki nemzetközi vásáron Magyarország nemzeti kiállítással vesz részt, amelyen kilenc magyar külkereskedelmi, valamint önálló exportjogu iparvállalat mutatja be termékeit. a vásáron döntően gépipari termékeket mutatunk be, mindenekelőtt szerszámgépeket, híradástechnikai, és elektromos műszereket, garázsfelszereléseket, háztartási gépeket, szivattyukat, textilipari gépeket./mti/

20.45/ok

- 52 -

20.45

bb.81. belföldi híreink jegyzéke 18.00 órától zárásig

a/-cz 1973. szeptember 10.

- 76. időjárásjelentés
- 77. hazaérkezett a partizánszövetség küldöttsége
- 78. szovjet mezőgazdasági küldöttség érkezett
- 79. visszavonás
- 80. kereskedelmi delegáció utazott görögországba
- 81. hírjegyzék

---

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy

21.05/a

- 53 -

21.10

- v é g e -